

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Peilbesluit Maartensdijk

Toelichting

Ter inzage gelegen van 14 oktober 2024 tot en met 24 november 2024

Verantwoording

Titel: Toelichting peilbesluit Maartensdijk
Contactpers.: Ben Jonkman
Documentnr.: DM 1999247
Versie: Eindversie HDSR
Datum: 4-12-2024

Inhoud

1	Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht	4
1.1	Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?.....	4
1.2	Overige belangrijke punten in dit peilbesluit	4
2	Waarom een nieuw peilbesluit?	7
2.1	Wat is een peilbesluit?	7
2.2	Visie peilbeheer	7
3	Gebiedsbeschrijving	8
3.1	Het plangebied	8
3.2	Het watersysteem	12
4	Actualiteit van het peilbesluit	18
4.1	Resultaten toets op actualiteit	18
4.2	Administratieve correcties	19
5	Afweging van de peilen	21
5.1	Bebouwde kom en grote infrastructuur (Maartensdijk, Hollandsche Rading, Groenekan, De Bilt, A27 en spoorlijn)	21
5.2	Flanken van Heuvelrug (omgeving Hollandsche Rading, Eyckenstein, Nieuwe-Wetering)	23
5.3	Landelijk gebied.....	24
5.4	Veen.....	25
5.5	Voorgesteld peilbesluit.....	26
5.6	Veranderingen in waterpeil en peilbeheer	27
5.7	Peilafwijkingen	29
6	Effecten van de nieuwe peilen	32
6.1	Drooglegging	32
6.2	Grondwater	35
6.3	Wateroverlast en waterbeschikbaarheid.....	35
6.4	Bodemdaling en broeikasgassen	35
6.5	Waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit	36
6.6	Weidevogels	36
6.7	Waterveiligheid	37
6.8	Cultuurhistorie en archeologie.....	37
6.9	Recreatie.....	37
6.10	Vaarwegbeheer	38
7	Verantwoordelijkheden waterbeheer	39
7.1	Wie doet wat in het waterbeheer?	39
7.2	Wat kunt u van het waterschap verwachten?	40

8	Inspraak en informatie	41
8.1	Inspraak	41
8.2	Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?.....	41
8.3	Beroep na vaststelling	41
8.4	Contact en informatie	41

1 Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht

1.1 Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?

In de meeste peilgebieden zal het waterpeil niet veranderen ten opzichte van de praktijksituatie. In 3 van de 26 peilgebieden wordt het verschil tussen het zomer- en het winterpeil verkleind. Het verschil in deze gebieden was voorheen erg groot, waardoor het peil in korte tijd flink veranderde bij de overgang van het zomer- naar het winterpeil en andersom. Dat veroorzaakte oeverafkalving en een verslechtering van de waterkwaliteit. In dit nieuwe peilbesluit wordt het verschil teruggebracht naar 10 cm, wat we in de meeste peilgebieden aanhouden.

Het peilgebied rond Ruigenhoek heeft een veenbodem. Daardoor heeft het te maken met bodemdaling en CO₂-uitstoot uit de veengrond. Het peil wordt hier licht verhoogd. Dat moet bijdragen aan het remmen van de bodemdaling en het verminderen van de CO₂-uitstoot uit het veen.

Bij Beukenburg wordt het waterpeil met 10 centimeter verhoogd. Het landgoed had te maken met verdroging, daarom wordt de stuw iets hoger ingesteld.

Ten opzichte van het peilbesluit uit 2008 verandert er meer. Sinds 2008 zijn diverse nieuwe stuwen aangelegd, waardoor niet alleen gebiedsgrenzen zijn verschoven, maar ook nieuwe peilgebieden zijn ontstaan. In zes gebieden verandert op papier het type peilbeheer. Het gaat hier niet om een grote verandering, maar meer om betere registratie van de situatie bij de stuw. Zo stond in verschillende gebieden, waar geen wateraanvoer mogelijk is, een vast peil geregistreerd. Omdat er geen water aangevoerd kan worden, is een stabiel waterpeil niet mogelijk. Het peilbeheertype is daar veranderd naar een bovenpeil.

Grondwateroverlast

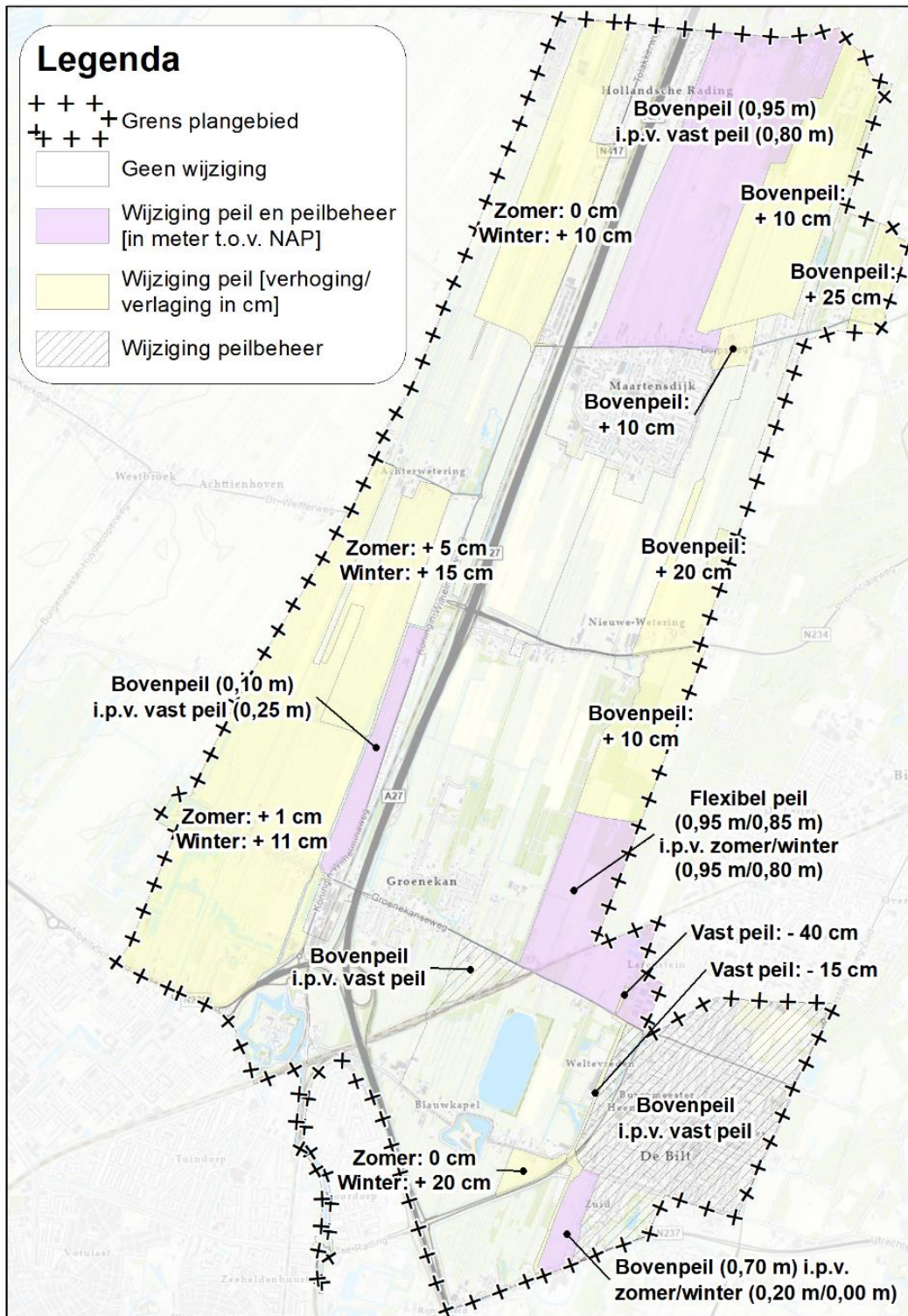
Veel gebouwen en percelen op de flanken van de Utrechtse Heuvelrug hebben in 2023 en 2024 te maken gehad met grondwateroverlast. Deze wateroverlast werd niet veroorzaakt door het slootpeilbeheer, maar door de grote hoeveelheid regen in de winter en het voorjaar van 2023/2024. De bodem raakte hierdoor verzadigd: het water kon niet goed genoeg de bodem in trekken en het grondwaterniveau steeg.

Voor dit peilbesluit is onderzocht of de voorgestelde peilveranderingen effect hebben op de grondwaterstand. Voor de gebieden waar er overlast is gemeld zijn er geen negatieve gevolgen van de peilveranderingen.

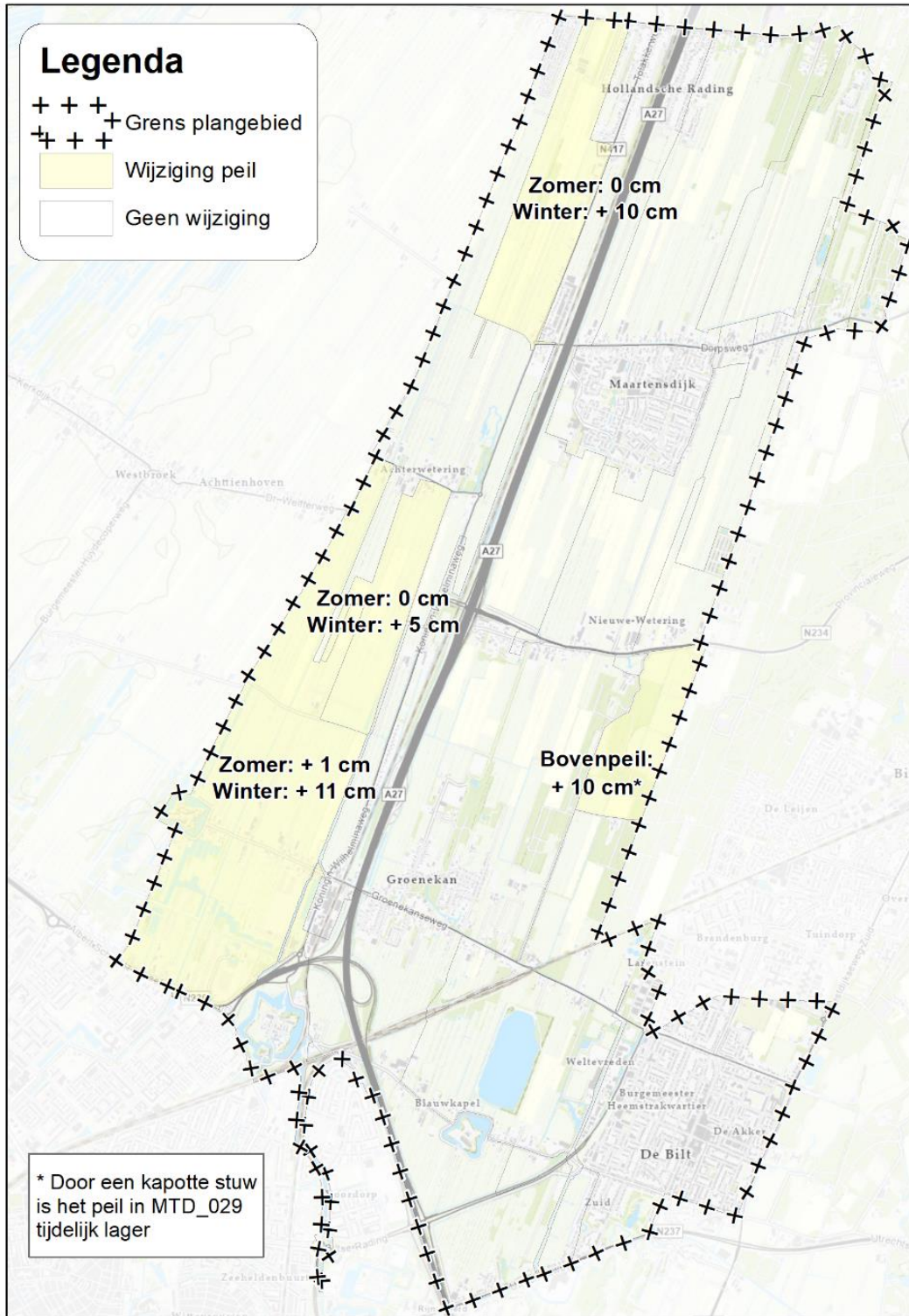
Zie voor meer informatie alinea 3.2 Het watersysteem en alinea 6.2 Grondwater.

1.2 Overige belangrijke punten in dit peilbesluit

- Het vorige peilbesluit bestond uit 33 gebieden, dit peilbesluit uit 26 peilgebieden. Dit komt onder meer doordat een aantal peilgebieden zijn samengevoegd, waardoor het watersysteem robuuster is geworden.
- In dit peilbesluit wordt een sturingsmarge opgenomen, zodat het waterschap in langdurige natte of droge periodes het waterpeil tijdelijk met maximaal 10 cm kan verlagen of verhogen. Het vorige peilbesluit had geen sturingsmarge.
- Diverse natuurgebieden waarvan het waterpeil wordt beheerd door externen worden in dit peilbesluit opgenomen als peilafwijking (onder meer Hooge Kampse Plas, Parkbos Voordaan en Voorveldse Polder).

Figuur 1 Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met het peilbesluit uit 2008

Figuur 2 Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met de langjarig gemiddelde praktijksituatie

2 Waarom een nieuw peilbesluit?

Dit is de toelichting op het nieuwe peilbesluit voor het gebied rond Maartensdijk en Groenekan. In dit peilbesluit wordt het peilbeheer van dit gebied geactualiseerd. Het vervangt het vorige peilbesluit voor dit gebied: peilbesluit Maartensdijk uit 2008.

Sinds het vorige peilbesluit is het gebied veranderd. Zo zijn er nieuwe natuurgebieden aangelegd, zijn begrenzings verschoven, is het watersysteem op een aantal plekken aangepast om water langer vast te kunnen houden en is het beleid over peilbesluiten veranderd. Dit alles wordt meegenomen in dit nieuwe, geactualiseerde peilbesluit.

2.1 Wat is een peilbesluit?

Het waterschap is wettelijk verplicht een peilbesluit op te stellen en ervoor te zorgen dat dit actueel is. In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit peil te handhaven. De overige taken en verantwoordelijkheden rondom het waterbeheer kunt u teruglezen in hoofdstuk 7. Een peilbesluit bestaat uit:

- een besluit over de toe te passen peilen (het peilbesluit);
- een kaart waarop de begrenzing van het gebied is aangegeven (de peilbesluitkaart);
- een toelichting op het besluit (dit document).

In deze toelichting leest u over het gebied, het watersysteem en wordt de afweging van de verschillende belangen beschreven, die heeft geleid tot dit besluit. Ook zijn de te verwachten effecten van het peilbesluit op de diverse betrokken belangen beschreven.

2.2 Visie peilbeheer

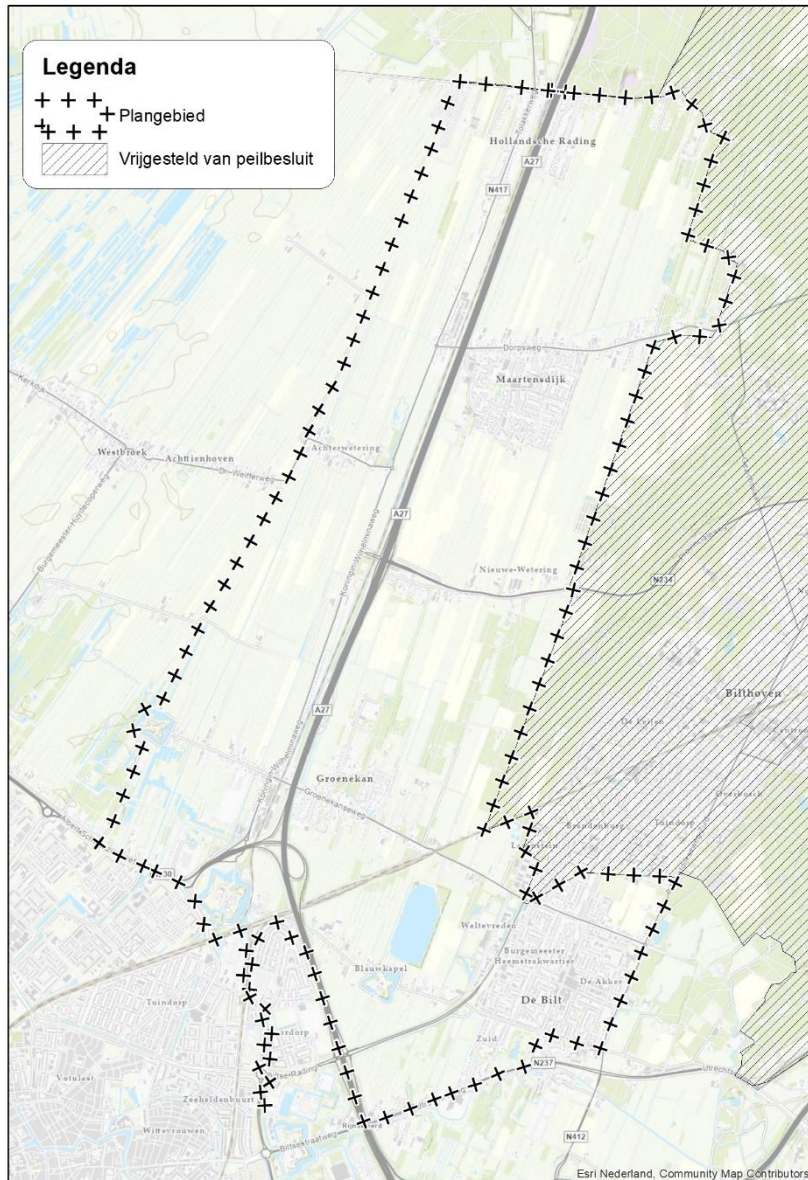
In de Beleidsnota peilbeheer 2019 zijn de uitgangspunten vastgelegd die het waterschap hanteert bij het opstellen van een peilbesluit. Het langetermijndoel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is het realiseren van een duurzaam en robuust watersysteem dat:

- de huidige gebruiksfuncties faciliteert;
- bestand is tegen klimaatveranderingen;
- aansluit bij maatschappelijke opgaven;
- in het veenweidegebied de bodemdaling vermindert met 50% in 2030;
- bijdraagt aan de realisatie van doelen voor ecologie en gebruikers van het watersysteem;
- op lange termijn een voorspelbare kostenontwikkeling heeft.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Het plangebied

Het plangebied van peilbesluit Maartensdijk (zie Figuur 3) bestaat uit het gebied tussen Hollandsche Rading en Utrecht-Overvecht. De dorpen Maartensdijk, Hollandsche Rading, Groenekan en De Bilt liggen er (deels) in. Het plangebied is bijna 2.500 hectare groot en ligt geheel in de provincie Utrecht, in de gemeenten De Bilt en Utrecht.

Figuur 3 Plangebied peilbesluit Maartensdijk

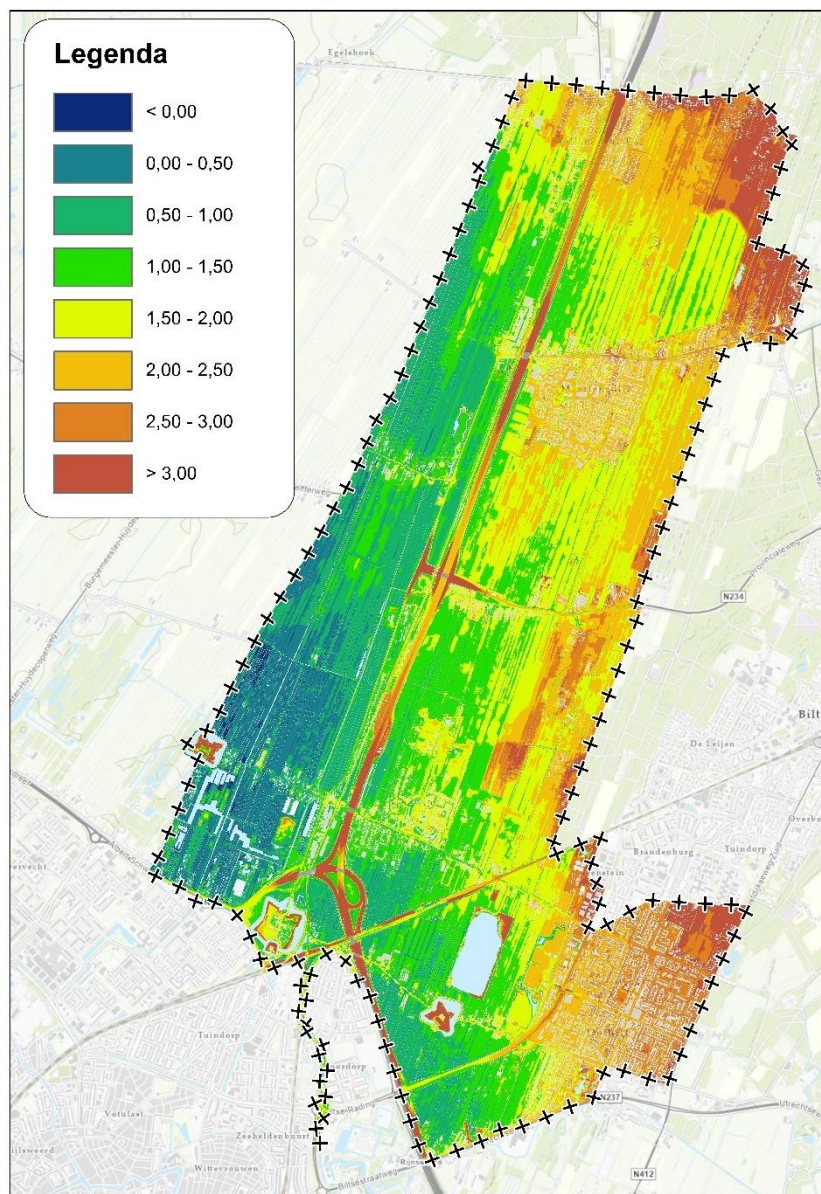
Het gebied ligt op de overgangszone van de stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug en het Gooi aan de noord- en oostkant, en het Vechtplassengebied in het westen. Door deze overgang heeft het plangebied een belangrijke bodemkundige en hydrologische gradiënt. Deze gradiënt vormt de basis voor bijzondere natuur- en landschapswaarden zoals kwelafhankelijke natuur. Het gebied wordt gekenmerkt door extreem lange opstreckende kavels. De kavels zijn het resultaat van eeuwenlange ontginning vanaf de oostelijke Vechtoever. Karakteristiek voor dit polderland zijn de lange verzichten.

Aan de zuidzijde grenst het gebied direct aan de stad Utrecht. Meerdere grote verkeersaders doorkruisen het gebied: de snelweg A27 en de spoorwegen van Utrecht naar Bilthoven en van Utrecht naar Hilversum.

De belangrijkste vormen van landgebruik in het gebied zijn landbouw (grasland en akkerbouw), bebouwing, natuur en infrastructuur. Op diverse plekken in het plangebied zijn natuurgebieden te vinden, veelal zogeheten Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN). Ook ligt een deel van het plangebied in de bufferzone rond Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. In het plangebied liggen geen weidevogelbeschermingsgebieden; wel heeft de provincie in een groot deel van het gebied beheerpakketten aangewezen voor bijvoorbeeld de purperreiger, botanische graslanden en soortenrijke akkers. Er liggen een aantal landgoederen zoals landgoed Eyckenstein, Beukenburg en Persijn. Ook Fort Ruigenhoek, Fort Voordorp en Fort Blauwkapel liggen in het plangebied en maken deel uit van de Hollandse Waterlinies.

Maaiveldhoogte

Voor de bepaling van de maaiveldhoogte is de recentste versie van het Actueel Hoogtebestand Nederland gebruikt: AHN5. De metingen hiervoor zijn gedaan in 2023. In Figuur 4 zijn de resultaten hiervan te zien. Het plangebied voor peilbesluit Maartensdijk ligt op de overgang van de Utrechtse Heuvelrug in het oosten naar het veenweidegebied in het noordwesten. Het maaiveld loopt af van ruim +4,50 m t.o.v. NAP in het noordoosten tot circa 0,00 m t.o.v. NAP in het zuidwestelijk deel van het plangebied.

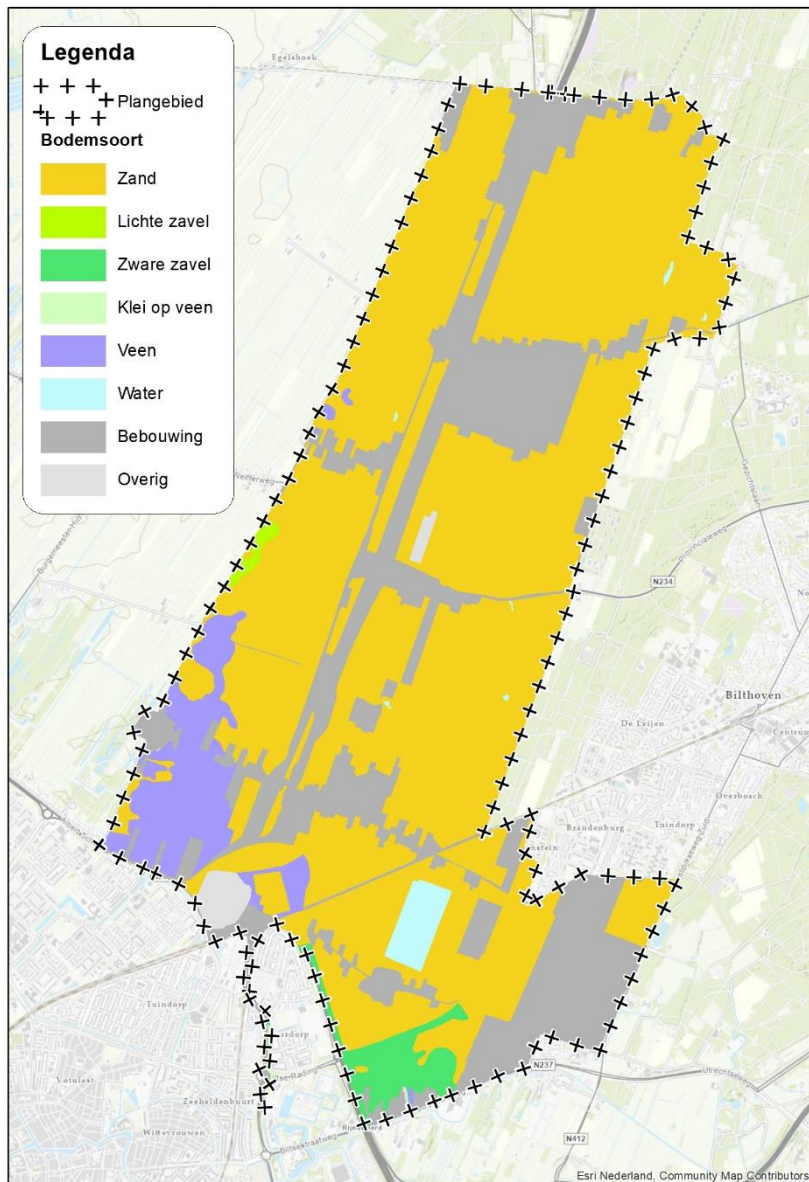
Figuur 4 De maaielhoohte van het plangebied in meter t.o.v. NAP (gebaseerd op Actueel Hoogtebestand Nederland – AHN5).

Bodem

De bodemopbouw is medebepalend voor het gedrag van het waterpeil. De Utrechtse Heuvelrug, aan de oostkant van het plangebied, is een stuwwal die 150.000 jaar geleden is ontstaan tijdens de voorlaatste ijstijd. Toen hebben ijsmassa's zand- en grindpakketten omhoog en opzij gestuwd. De ondiepe bodem in het plangebied bestaat voornamelijk uit zandgronden. Die zijn tijdens de laatste ijstijd rond de stuwwallen als dekzanden en zandruggen afgezet.

In het zuidwestelijke deel liggen er plaatselijk veengronden. Na het ontstaan van de Vecht 4000 jaar geleden heeft zich ten oosten van de rivier tot aan de Heuvelrug een hoogveenpakket ontwikkeld. Na afdamming van de Kromme Rijn in 1122 zakte het waterpeil in de Vecht. Daardoor kon het veengebied worden ontgonnen. Dat gebeurde tot 1600.

In het zuiden van het plangebied liggen plaatselijk nog zavelgronden. Deze gronden zijn rivierafzettingen van de Kromme Rijn.

Figuur 5 Bodemkaart

Bodemdaling

Het zuidwesten van het plangebied, rond de Ruigenhoekse polder, heeft een veenbodem. Daardoor heeft het te maken met bodemdaling. Het veenpakket is op de meeste plekken niet dik, waardoor de bodemdaling een stuk minder is dan in westelijkere veenweidegebieden. Op de meeste plekken ligt er minder dan 1 meter veen, met daaronder een zandbodem.

Het waterschap heeft de ambitie om de bodemdaling in veengebieden in 2030 met 50% te remmen. In hoofdstuk 5.4 worden de effecten van dit peilbesluit op onder andere de bodemdaling toegelicht. Bodemdaling is een maatschappelijk opgave, waarbij iedereen een eigen verantwoordelijk heeft. In de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn uitgangspunten vastgesteld hoe het waterschap invulling geeft aan deze ambitie.

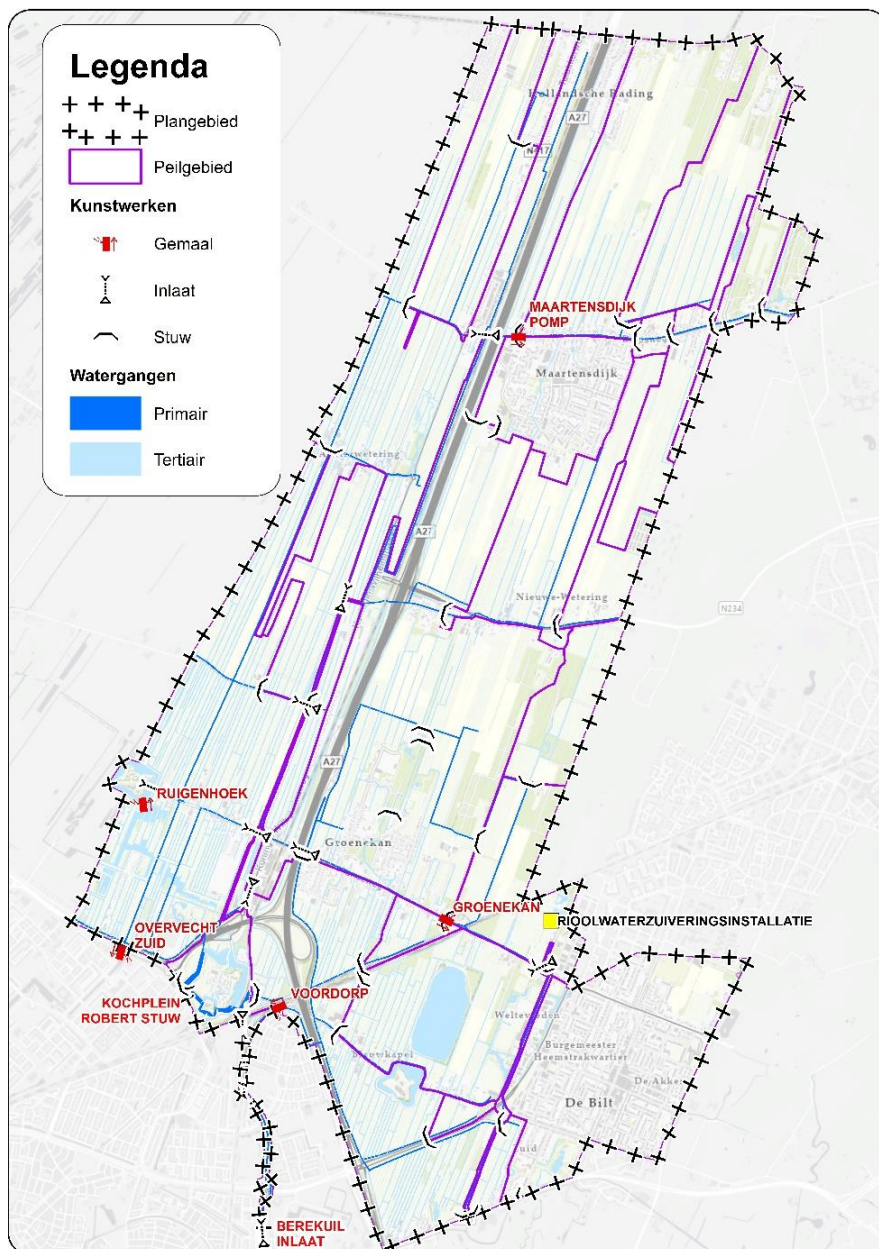
3.2 Het watersysteem

Het watersysteem (zie Figuur 6) in het plangebied functioneert in de zomer anders dan in de winter. Een belangrijke aan- en afvoerroute in het plangebied gaat via de Groene Vaart, Groenekanse Dwarsvaart en de Spoorwetering.

In de **winter** wordt er via deze route regenwater en kwel uit het plangebied en de Utrechtse Heuvelrug afgevoerd naar de stadswateren van Utrecht via de gemalen 'Overvecht-Zuid' en 'Voordorp'. Bij stuw 'Robert Koch' kan water vrij afwateren op de stadswateren van Utrecht. Er wordt in de wintermaanden geen water aangevoerd vanuit de Kromme Rijn.

Wateraanvoer in de **zomer** vindt grotendeels plaats via het inlaatwerk Berekuil vanuit de Kromme Rijn en voedt vanuit daar de rest van het plangebied. In het noordelijke en oostelijke deel van het gebied kan geen water aangevoerd worden vanwege de hoge ligging. Met piekbuien kunnen de gemalen 'Overvecht-Zuid' en 'Voordorp' en stuw 'Robert Kochplein' water afvoeren op de stadswateren van Utrecht.

Het gezuiverde afvalwater van de rioolwaterzuiveringsinstallatie De Bilt wordt via een sloot afgevoerd naar de Biltsche Grift ten zuiden van het plangebied. De sloot is geïsoleerd van de rest van het watersysteem in het plangebied.

Figuur 6 Watersysteem toekomstige situatie

Grondwater

De grondwaterstand varieert door het jaar heen onder invloed van regen en verdamping. Een deel van de regen die valt wordt direct afgevoerd via sloten en gemalen, maar een deel zakt in de bodem. Over het algemeen staat het grondwater in de winter hoger (doordat er meer regen valt dan dat er verdamping is) en in de zomer lager (door een verdampingoverschot). Daarnaast is de grondwaterstand ook afhankelijk van kwel en wegzijging en wordt die beperkt beïnvloed door het peilbeheer van het oppervlaktewater.

Grondwateroverlast

Van november 2023 tot begin juli 2024 is er 2,5 tot 3 keer meer neerslag gevallen dan normaal. Door deze grote hoeveelheden is de bodem op veel plekken rond de Utrechtse Heuvelrug verzadigd geraakt en kon het water onvoldoende in de bodem zakken. Hierdoor steeg ook het niveau van het grondwater. Dit heeft op verschillende plekken in het plangebied tot overlast gezorgd.

De gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) is een maat voor de laagste grondwaterstanden gedurende het jaar, die typisch in langdurig droge perioden met veel (gewas)verdamping voorkomen. Ten oosten van de A27 ligt de GLG in het plangebied gemiddeld tussen de 1,0 en 2,0 meter onder het maaiveld. Ten westen van de A27, waar het maaiveld lager ligt, ligt de GLG gemiddeld tussen 0,50 en 1,50 meter onder het maaiveld.

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) is een maat voor de hoogste grondwaterstanden die in een jaar verwacht worden en typisch in de natste weken van het jaar (in de winter) voorkomen. Ten oosten van de A27 ligt de GHG tussen de 0,5 tot 1,5 meter onder het maaiveld. Ten westen van de A27 ligt de GHG ondieper, voor het grootste deel tussen de 0,3 tot 0,8 meter onder het maaiveld.

Kwel en infiltratie is het proces waarbij grondwater onder druk uit de bodem omhoog komt (kwel) of oppervlaktewater de bodem in zakt (infiltratie). Het plangebied is voornamelijk een infiltratiegebied met in de meeste gebieden een snelheid van 0 tot 1 mm/dag. In hogere delen van het plangebied, bijvoorbeeld langs de A27, loopt het op tot meer dan 1 mm/dag. Ook is er een ondiepe kwelstroom die vanuit hoger gelegen Heuvelruggebied onder dit flankgebied naar de lagere natte veengebieden in het westen stroomt. Een deel daarvan komt in het plangebied aan het oppervlak op plekken waar er weinig tegendruk is - dus de laaggelegen gebieden en plekken waar het waterpeil laag is. Dit zijn voornamelijk gebieden ten oosten van de A27 en ten westen van het dorp De Bilt. De snelheden komen op sommige plekken boven de 2 mm/dag uit. De kwelgebieden zijn vaak ingericht als natuurgebied, zoals de Voorveldse Polder en Noorderpark Ruigenhoek.

Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen waterkwantiteit (wateropgave wateroverlast, dit zijn provinciale normen). Het watersysteem van Maartensdijk voldeed bij de laatste toetsing in 2016 niet overal aan de normen. In MTD011 en MTD025 was er in theorie een wateropgave wateroverlast. In de praktijk zijn er geen meldingen van wateroverlast uit deze gebieden bekend.

Eind 2023 en in 2024 is op de flanken van de Utrechtse Heuvelrug op verschillende plekken in het plangebied grondwateroverlast geweest, veroorzaakt door extreem veel regenval. Deze overlast stond los van de waterpeilen in de sloten; de meeste overlast is ervaren op plekken waar geen oppervlaktewatersysteem aanwezig is.

In het zomerhalfjaar, wanneer het weinig regent, heeft het peilbesluitgebied niet genoeg eigen wateraanvoer. Er moet daarom gebiedsvreemd water worden ingelaten dat indirect uit de Kromme Rijn komt. Dat water komt uit lageregelegen gebied en kan deels met gemalen naar hoger gebied worden gepompt, maar aanvoer naar de hoogste delen van het peilbesluitgebied is niet mogelijk. Bij lage grondwaterstanden bestaat daarom het risico op verdroging in de hoger gelegen gebieden.

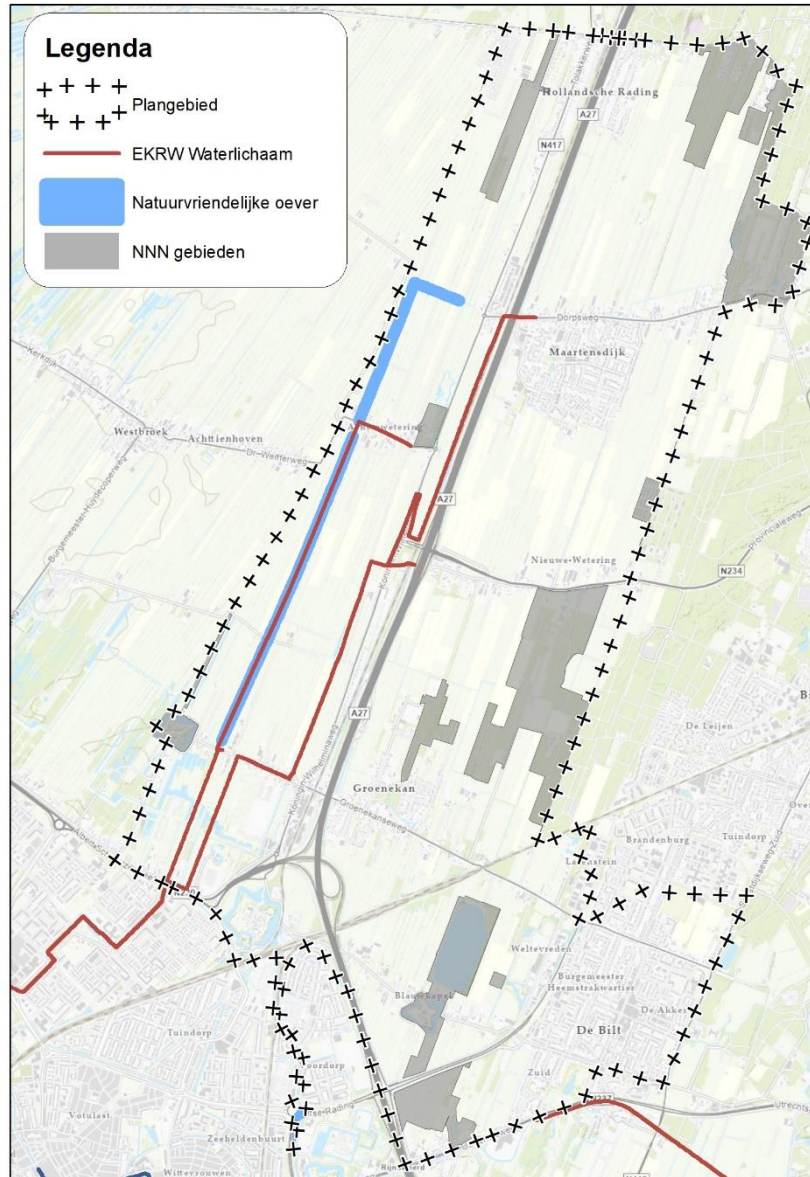
Waterkwaliteit en biodiversiteit

Schoon oppervlaktewater is belangrijk voor planten en dieren om te kunnen leven en is een onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving voor de mens om te werken, te wonen en te recreëren. Daarom zijn er doelen gesteld voor het waterkwaliteitsniveau en biodiversiteit waar de watergangen in Nederland aan moeten voldoen. Hieronder vallen zowel de doelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) waarover het waterschap rapporteert naar Europa, als de doelen voor het zogenoemde 'overig water' die door de regio zelf zijn opgesteld en waarover het waterschap rapporteert aan de provincies.

Europese Kaderrichtlijn Water

De volgende (delen van) watergangen zijn aangewezen als waterlichaam in de EKRW: Maartendijksedwardsvaart, Spoorwetering, Gelderpolderwetering, Groenevaart,

Groenekansedwarsvaart en Vitens Sloot (zie Figuur 7). De EKRW heeft als doel om de oppervlaktewaterwaterkwaliteit en ecologie in een 'goede toestand' te brengen en te houden. In het gebied is er in de Gelderpolderwetering een natuurvriendelijke oever aangelegd om de biodiversiteit te verhogen.

Figuur 7 EKRW-waterlichamen en NNN-gebieden in het peilbesluitgebied

Voor het EKRW-waterlichaam Maartensdijk is een watersysteemanalyse gemaakt waarmee het ecologisch functioneren van het watersysteem in beeld is gebracht. Het doeltype van waterlichaam Maartensdijk is M3, categorie kanalen, en betreft relatief brede sloten. De sloten hebben een aan- en afvoerfunctie. Het waterlichaam is door mensen gegraven en is kunstmatig.

De toetsing uit 2024 laat zien dat de *Ecologische toestand* van het EKRW-lichaam nog niet voldoet aan de gestelde doelen. Dit is beoordeeld aan de hand van de categorieën biologie, algemeen fysische chemie en specifieke verontreinigende stoffen. Voor de categorie Biologie scoort het EKRW-lichaam goed op de onderdelen 'waterdieren' en 'algen'. Op de onderdelen 'waterplanten' en 'vissen' scoort het waterlichaam matig. Dit betekent dat er niet genoeg en te weinig verschillende soorten

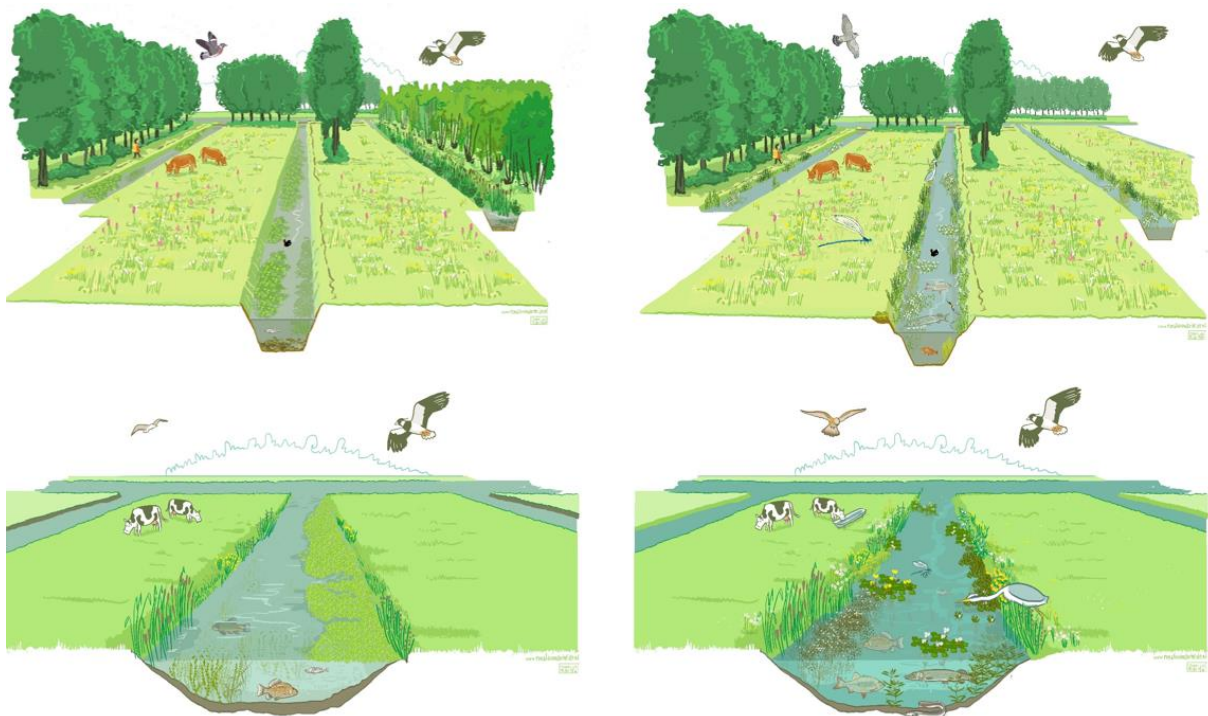
waterplanten en vissen in het waterlichaam aanwezig zijn. Een oorzaak hiervan is de aanwezigheid van rivierkreeften, die veel planten opeten en de bodem omwoelen, waardoor er geen licht meer op de bodem schijnt.

De categorie Algemeen fysische chemie scoorde in 2023 goed op alle beoordeelde onderdelen. De categorie Specifieke verontreinigde stoffen voldeed in 2023 niet aan de normen.

De *Chemische toestand* is ook beoordeeld tijdens een toetsing uit 2023 aan de hand van de categorieën Ubiquitaire stoffen en Niet-ubiquitaire stoffen. Beide categorieën voldoen niet. Aanvullende informatie en bijbehorende kanttekeningen rond de toetsing uit 2024 zijn te raadplegen via de [EKRW factsheets](#)¹.

Doelen overig water

In de kleinere oppervlaktewateren, ook wel het overig water genoemd, formuleren we als waterschap samen met gebiedspartners de doelen en maatregelen. De voortgang hiervan rapporteren we aan de provincie. Met de doelen voor het overig water werken we aan de leefbaarheid van ons beheergebied door de ecologie en biodiversiteit te verbeteren. Het is voor de grote waterlichamen belangrijk dat ook de haarvaten van het watersysteem van goede kwaliteit zijn.

Figuur 8 Streefbeeld 'zichtbaar' (links) en 'levendig' (rechts) voor overig water in het heuvelruggebied en in veenweidegebied

Het waterschap heeft als doel om in 2027 gemiddeld het streefbeeld 'levendig' te halen voor het overig water in het plangebied, wat valt onder de categorie "Heuvelruggebied". Om dit te bereiken is het nodig dat ingezet wordt op terugdringen van emissies, en ecologisch beheer en onderhoud. Voor

¹ Informatiehuis Water (2024). <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>

4 Actualiteit van het peilbesluit

Vanuit de Omgevingsverordening Provincie Utrecht heeft het waterschap de taak om te zorgen dat een peilbesluit actueel is. In de verordening staat dat daarvoor in elk geval rekening moet worden gehouden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en ook in de aanwezige functies en belangen.

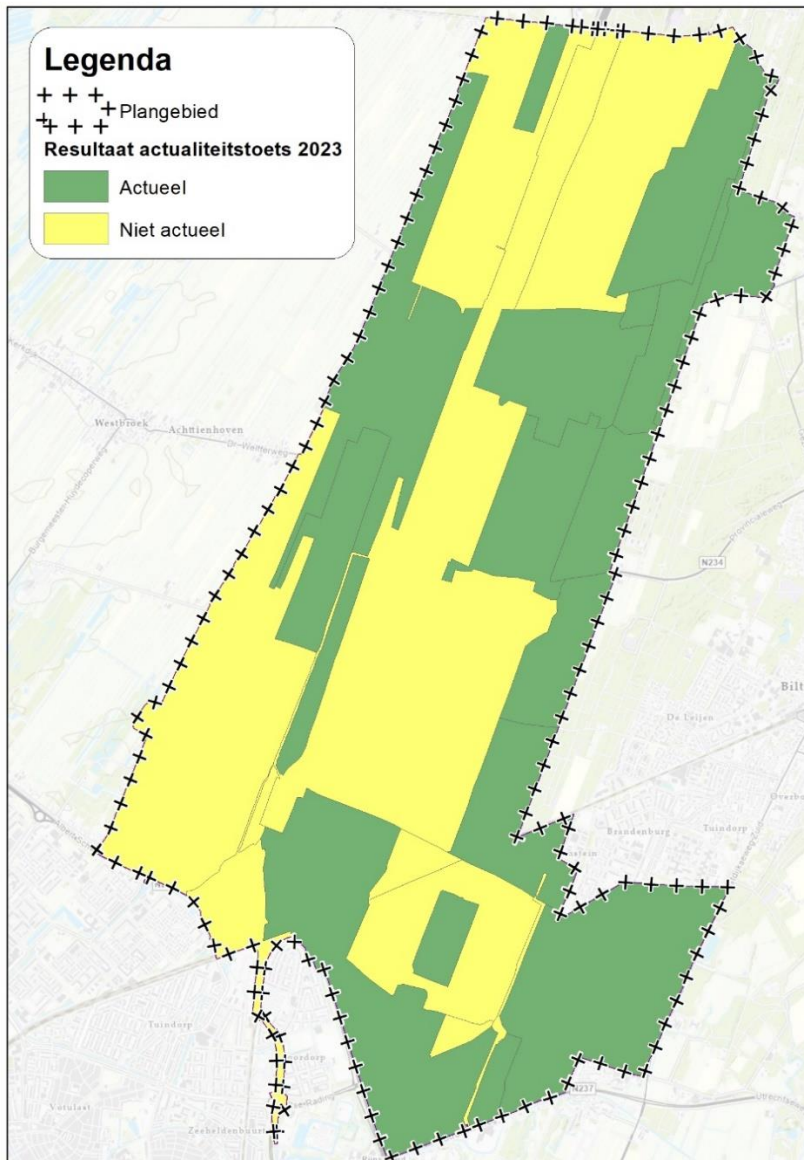
Actualiteitstoets

Het waterschap heeft een grotendeels geautomatiseerde methodiek waarmee jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt hoe actueel het peilbeheer is in het beheergebied van HDSR. Een peilgebied is actueel als het vastgelegde peil en peilbeheer in de praktijk in normale situaties goed uitvoerbaar zijn. Ook is het toegesneden op de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen, en voldoet het aan de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

4.1 Resultaten toets op actualiteit

Bij de actualiteitstoets van het peilbesluit Maartensdijk 2008 is het volgende geconstateerd:

- Er is een aantal niet-actuele peilgebieden doordat er in de praktijk een ander peil(beheer) is gevoerd.
- Er zijn sinds 2008 aanpassingen gedaan in het watersysteem waardoor het aantal peilgebieden en de begrenzing van een aantal peilgebieden is gewijzigd.
- De begrenzing van het gebied waarvoor het waterschap peilbesluiten moet nemen is aangepast door de provincie Utrecht.
- Een aantal peilgebieden hebben in de praktijk een drooglegging die afwijkt van de normen die in de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn vastgelegd.

Figuur 10 Resultaten toets op actualiteit (2023)

4.2 Administratieve correcties

Bij een nieuw peilbesluit of een wijziging van het peilbesluit worden ook eventuele administratieve correcties meegenomen en juridisch vastgelegd. Het gaat om veranderingen in de peilen en grenzen van het peilgebied door actuelere gegevens (of een verbetering in registratie van gegevens) en/of peilschaalcorrecties. Deze administratieve correcties hebben geen invloed op de afspraken en het peilbeheer zoals vastgelegd in het peilbesluit en leiden niet tot verandering in de situatie voor belanghebbenden.

Voor het peilbesluit Maartensdijk gaat het om de volgende administratieve correcties:

- **Peilgebiedsgrenzen**

De grenzen van de peilgebieden zijn gebaseerd op het beheerregister van het waterschap. Voor een aantal peilgebieden geven deze betere gegevens kleine grenscorrecties. De praktijksituatie verandert hiermee niet. Daarnaast is de grens van het gebied waarvoor het waterschap peilbesluiten moet nemen aangepast door de provincie, waardoor de oostelijke

grens van dit peilbesluitgebied verschilt ten opzichte van de oostgrens van het vigerende peilbesluit.

- **Vervallen peilgebieden**

Door het samenvoegen van meerdere peilgebieden zijn er in de praktijk minder peilgebieden dan er in het peilbesluit Maartensdijk 2008 waren. In sommige gevallen gaat het om gebieden die al lang geleden in de praktijk zijn samengevoegd, maar er zijn ook peilgebieden die wel op de peilbesluitkaart stonden, maar nooit zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn drie gebieden nu niet meer opgenomen als peilgebied, maar als peilafwijking, omdat het waterschap hier geen peilbeheerder is (zie alinea 5.6).

In het vorige peilbesluit bestond de huidige begrenzing van het plangebied uit **34** peilgebieden: MTD001 t/m MTD003, MTD005 t/m MTD034 en OTV_006. In het nieuwe peilbesluit zijn er **26** peilgebieden: MTD_003, MTD_005 t/m MTD_007, MTD_009 t/m MTD_011, MTD_013 t/m MTD_016, MTD_019 t/m MTD_025, MTD_027 t/m MTD_029, MTD_030, MTD_033 t/m MTD_036.

De verandering in het aantal peilgebieden komt door:

- het samenvoegen van de voormalige peilgebieden MTD015, MTD017, MTD018, MTD031 en OTV_006 tot het nieuwe MTD_015;
- het samenvoegen van de voormalige peilgebieden MTD002 en MTD029 tot het nieuwe MTD_029;
- het samenvoegen van de voormalige peilgebieden MTD011, MTD012 en MTD026 tot het nieuwe MTD_011,
- het vastleggen van de voormalige peilgebieden MTD001, MTD008 en MTD032 als peilafwijking;
- het intekenen van twee peilgebieden die nog niet waren vastgelegd op de peilbesluitkaart: MTD_035 en MTD_036.

- **Peilschaalcorrecties**

Peilschalen worden door het waterschap periodiek gecontroleerd op de juiste hoogtemeting in verband met mogelijke schade en/of verzakkingen. Als blijkt dat de peilschaal een afwijking heeft ten opzichte van de NAP-referentie, wordt de peilschaal goed gehangen en wordt het peil gecorrigeerd. De correctie kan plaatsvinden in de watergang (peil in de watergang verandert) of “op papier” (aanpassing van het vigerende peilbesluit, peil in de watergang blijft gelijk).

5 Afweging van de peilen

Voor alle peilgebieden is een nieuwe peilafweging gemaakt. Om te komen tot een passend peil voor een bepaald gebied wordt rekening gehouden met de bestaande situatie, knelpunten, beleidsdoelen en de uitgangspunten van het waterschap. Aan de hand hiervan is een afweging gemaakt van de meest wenselijke oplossing. Deze vormt de basis voor het ontwerp van het peilbesluit.

Bij het tot stand komen van een peilbesluit, wordt gezocht naar een peil dat:

- zo goed mogelijk de huidige functies faciliteert;
- voldoet aan de droogleggingsnormen;
- aansluit bij maatschappelijke vraagstukken;
- rekening houdt met de wensen in het gebied;
- binnen acceptabele kosten mogelijk is (doelmatigheid).

Doorgaans kunnen knelpunten op meerdere manieren worden opgelost. Onder andere door wijzigingen in:

- de grootte van de peilgebieden;
- het type peilbeheer;
- het waterpeil.

Een (voorgenomen) handelwijze is doelmatig of efficiënt als de betreffende inspanningen en uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het doel en de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten.

Op de volgende pagina's wordt voor de verschillende deelgebieden beschreven welke peilafwegingen er zijn gemaakt en voor welk peil(beheer) is gekozen. De locaties van de peilgebieden waarnaar wordt verwezen in de tekst zijn te zien op Figuur 11.

5.1 Bebouwde kom en grote infrastructuur (Maartensdijk, Hollandsche Rading, Groenekan, De Bilt, A27 en spoorlijn)

In bestaand stedelijk gebied is getoetst of het waterpeil in het oppervlaktewater nog passend is. Vaak is het oppervlaktewaterpeil speciaal ontworpen voor de woonwijk en daarmee passend voor de lokale situatie. Over het algemeen geldt voor bebouwing een drooglegging van 70 cm tot 100 cm. Deze drooglegging is echter afhankelijk van de wijze van bouwen.

In het plangebied liggen vier grotere dorpen: Maartensdijk, Hollandsche Rading, Groenekan en De Bilt.

Maartensdijk

Het grootste deel van de bebouwde kom in Maartensdijk vormt een eigen peilgebied (MTD_003), waarin het waterpeil is afgestemd op de bebouwing. In dit peilbesluit verandert het peil en peilbeheer niet ten opzichte van de praktijk en ten opzichte van het peilbesluit uit 2008. Het waterpeil in de sloot langs de Dorpsweg (MTD_023) verandert in de praktijk niet. Het waterpeil dat was vastgelegd in het vigerende peilbesluit, bleek te laag te zijn en is daarom al lange tijd geleden verhoogd. Ten opzichte van het vigerende peilbesluit gaat het waterpeil met 15 cm omhoog. Het type peilbeheer wordt voor MTD_023 aangepast van 'vast peil' naar 'bovenpeil'. In de praktijk verandert er niets, maar doordat dit peilgebied vooral afhankelijk is van regenwater, is een bovenpeil passender. Om beter water vast te houden in tijden van droogte wordt de stuw ter hoogte van de Dorpsweg 111 (MTD_013) met 10 cm verhoogd t.o.v. het vigerende peilbesluit. In de praktijk verandert het waterpeil hier niet. Dit gebied behoudt een bovenpeil als peilbeheer; aanvoer van water in tijden van droogte is niet mogelijk.

Hollandsche Rading

Het dorp Hollandsche Rading ligt in verschillende peilgebieden. In vrijwel alle peilgebieden blijft het waterpeil gelijk aan het waterpeil dat al jaren wordt gevoerd in het dorp. Alleen de stuw in MTD_016 wordt in het winterhalfjaar 10 cm hoger gezet dan vroeger. Het verschil tussen zomer- en winterpeil was hier 20 cm. Dat wordt 10 cm. Een kleiner verschil is beter voor de stabiliteit van de oevers en de waterkwaliteit. De winterdrooglegging past nog steeds goed bij het landgebruik in MTD_016. Er liggen vooral landelijke sloten in het peilgebied, alleen enkele sloten langs de Tolakkerweg komen langs bebouwing.

Ten opzichte van het peilbesluit uit 2008 verandert er meer bij Hollandsche Rading. Naast de wijziging in MTD_016 zijn er zoals hierboven beschreven ook aanpassingen in MTD_023. In de praktijk verandert hier niets, maar het waterpeil dat op papier was vastgelegd in 2008 bleek te laag te zijn en is daarom al lange tijd geleden verhoogd met 15 cm. Ook het type peilbeheer verandert hier, omdat in het vorige peilbesluit was vastgelegd dat het peil altijd even hoog zou zijn (vast peil). Maar de aanvoer van water naar dit gebied is hoofdzakelijk afhankelijk van regenwater. In dit peilbesluit wordt het peilbeheer daarom een zogeheten 'bovenpeil'.

Groenekan

Het peil in het noordelijke deel van Groenekan blijft onveranderd op het vaste niveau van 0,55 m t.o.v. NAP. Het gedeelte ten zuiden van de Groenekanseweg blijft onveranderd op 0,20 m t.o.v. NAP (zomer) en 0,00 m t.o.v. NAP (winter).

De Bilt

Een groot gedeelte van De Bilt en Bilthoven liggen buiten dit peilbesluit. Hier ligt geen oppervlaktewater.

In het peilbesluit uit 2008 was er een vast peil vastgelegd voor de sloot naast de Biltse Rading in De Bilt. Omdat geen vaste aanvoer mogelijk is naar deze sloot, wordt in dit peilbesluit een bovenpeil vastgelegd. In de praktijk verandert er niets, maar flexibele peilbeheer past beter bij de situatie dan een vastpeil. Het niveau van de stuw blijft op 0,80 m t.o.v. NAP.

Vanaf de rioolwaterzuivering van De Bilt loopt een afvoersloot om het gezuiverde afvalwater (effluent) af te voeren naar de Biltsche Grift. Deze effluentsloot is geïsoleerd en bestaat vanwege het hoogteverschil uit twee peilgebieden. De peilen van deze sloot blijken in het vigerende peilbesluit verkeerd te zijn vastgelegd. Het hoger gelegen peilgebied (MTD_034) had in het peilbesluit het peil van het lagergelegen gebied (MTD_033). MTD_034 krijgt daarom in dit peilbesluit de 0,90 m t.o.v. NAP die eerder voor MTD_033 was vastgelegd. MTD_033 krijgt een nieuw vast peil van 0,75 m t.o.v. NAP.

Grondwateroverlast

Veel gebouwen op de flanken van de Utrechtse Heuvelrug hebben in eind 2023 en 2024 te maken gehad met grondwateroverlast. Deze wateroverlast werd niet veroorzaakt door het slootpeilbeheer, maar door de grote hoeveelheid regen in de winter en het voorjaar van 2023/2024. De bodem was hierdoor verzadigd geraakt: het water kon niet goed genoeg de bodem in trekken en het grondwaterniveau steeg.

Zie voor meer informatie alinea 3.2 Het watersysteem en alinea 6.2 Grondwater.

Infrastructuur

Het oppervlaktewaterpeil langs de snelweg A27 blijft onveranderd. De snelweg is bovendien verhoogd aangelegd, waardoor de drooglegging ruim voldoet aan de eisen om de snelweg stabiel te houden.

Ook de waterpeilen langs de sporen tussen Utrecht en Hilversum en tussen Utrecht en Bilthoven veranderen bijna niet ten opzichte van het vorige peilbesluit en de praktijk. Alleen in MTD_005 gaat het onderpeil met 5 cm omhoog, omdat dat beter is tegen afkalvende oevers en verdroging. Het zomerpeil blijft onveranderd. Voor het spoor heeft dit geen gevolgen. Deze situatie is al lange tijd zo, maar wordt nu officieel vastgelegd in het peilbesluit.

5.2 Flanken van Heuvelrug (omgeving Hollandsche Rading, Eyckenstein, Nieuwe-Wetering)

De gebieden in het noorden en oosten van het peilbesluit liggen op de flanken van de Utrechtse Heuvelrug en bestaan veelal uit hoger gelegen zandgronden met droog bos. In deze gebieden is dan ook veel natuur te vinden. Het oppervlaktewaterstelsel op de flanken van de Heuvelrug is gericht op het afvoeren van regenwater en kwel naar lagergelegen gebieden. De aanvoer van water (tegen de Heuvelrug op) is over het algemeen niet mogelijk.

Dit gedeelte van het gebied kampt vaak in de zomer met verdroging, maar in de winter van 2023/2024 en het voorjaar van 2024 was er op veel plekken grondwateroverlast door de grote hoeveelheid neerslag die was gevallen. Het oppervlaktewaterstelsel functioneerde in deze periode van veel regen goed, maar de bodem raakte steeds meer verzadigd, met de overlast als gevolg.

Voor dit peilbesluit is onderzocht welke oppervlaktewaterpeilen het beste passen bij het landgebruik, maar ook welke oppervlaktewaterpeilen het minste overlast veroorzaken (in tijden van droogte, maar ook bij veel neerslag).

Aan de noordkant van het plangebied, rond Hollandsche Rading liggen de peilgebieden MTD_022, MTD_023 en MTD_024. Omdat er geen water aangevoerd kan worden naar deze gebieden, staat er voor deze gebieden een bovenpeil op de kaart. Het bovenpeil geeft de hoogte van de stuw aan: zodra het waterpeil boven het niveau van de stuw komt, stroomt het door naar een lagergelegen peilgebied. Het meest westelijke peilgebied is MTD_024. Deze sloot ligt tussen de Tolakkerweg en de Schaapsdrift, ten westen van de A27. Het peil en peilbeheer van het vorige peilbesluit is hier nog steeds passend. Daarom blijft het waterpeil hier op een bovenpeil van 0,75 m t.o.v. NAP. MTD_022 en MTD_023 liggen ten oosten van de snelweg. Ook naar het grootste deel van deze gebieden is geen wateraanvoer mogelijk. De peilgebieden zijn vooral afhankelijk van kwel en regen. Toch was er in het peilbesluit uit 2008 een vast peil vastgelegd voor MTD_023. In dit peilbesluit wordt deze fout gecorrigeerd: beide peilgebieden krijgen nu een bovenpeil. Dit betekent dat als het minder regent het waterpeil in de sloten kan uitzakken en onder het aangegeven peil kan komen. De waterpeilen in het vorige peilbesluit bleken ook niet goed te passen: het was vaak veel te droog, waar boeren en natuur last van hadden. In de praktijk was het waterpeil in MTD_023 daarom al jaren 15 cm hoger dan het peilbesluit, en dat van MTD_022 10 cm hoger. In dit peilbesluit leggen we die waterpeilen officieel vast.

Aan de oostkant van Maartensdijk staat een reeks stuwen en schutten in de sloot langs de Dorpsweg. Deze stuwen en schutten vormen de scheidingen tussen de peilgebieden MTD_013, MTD_014, MTD_027 en MTD_036. De eerste drie peilgebieden bestonden al, MTD_036 is in 2020 ontstaan toen een nieuwe stuw werd aangelegd om de toenemende verdroging tegen te gaan op landgoed Eyckenstein. Peilgebied MTD_027 is toen in tweeën geknipt en het hoger gelegen deel van dit peilgebied heet nu MTD_036. Het bovenpeil van 1,75 m t.o.v. NAP van het nieuwe peilgebied was nog niet formeel vastgelegd, dat gebeurt nu met dit peilbesluit. Het waterpeil in MTD_014 en MTD_027 blijft zoals het peil in het vorige peilbesluit. Hier verandert dus niets. Alleen in MTD_013 gaat het

waterpeil op papier met 10 cm omhoog. Dit waterpeil wordt al jaren gevoerd, dus in de praktijk verandert er niets.

Het peilgebied aan de noordwestkant van Nieuwe-Wetering, MTD_021, blijft zoals het is. Het bovenpeil van 0,80 m t.o.v. NAP past goed bij het gebied en wordt daarom in dit peilbesluit gehandhaafd. In MTD_020, aan de oostkant van Nieuwe-Wetering, wordt het waterpeil t.o.v. het vorige peilbesluit met 20 cm verhoogd. In de praktijk werd dit waterpeil van 1,20 m t.o.v. NAP al jaren gevoerd, om verdroging in hoger gelegen gebied tegen te gaan. Deze verhoging wordt nu officieel vastgelegd.

De schut aan het Leyense pad wordt 10 cm hoger ingesteld op een bovenpeil van 1,30 m t.o.v. NAP, omdat er de afgelopen jaren veel droogteoverlast was op Landgoed Beukenburg (MTD_029). Het waterpeil aan de andere kant van de schut, in het benedenstroomse MTD_005, was niet goed vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het peilgebied had in het peilbesluit uit 2008 een zomer- en winterpeil van 0,95 (zomer) / 0,80 (winter), maar het peilbeheer is niet zo strak seizoensgebonden. Het is meer flexibel van aard om in te spelen op droge en natte periodes. Het peilgebied krijgt in dit peilbesluit daarom een beheertype met een boven- en een onderpeil, waartussen het waterniveau kan fluctueren. Het is daarmee minder aan de seizoenen gebonden en kan beter aansluiten bij de weersomstandigheden. Een flexibel peil is ook beter voor de natuurwaarden. Het bovenpeil is gelijk aan het vroegere zomerpeil, het onderpeil wordt 0,85 m t.o.v. NAP: 5 cm hoger dan het vroegere winterpeil. Het winterpeil in het peilbesluit bleek al jaren iets te laag en daarom was dit onderpeil in de praktijk al verhoogd. Het kleinere verschil tussen het hogere en het lagere peil is ook beter voor het verminderen van de oeverafkalving. Buiten verandert er dus niets in MTD_005, maar ten opzichte van het peilbesluit veranderen zowel peilbeheer als het laagste waterpeil.

5.3 Landelijk gebied

Het grootste peilgebied in dit peilbesluit is MTD_015. Dit peilgebied vormt de centrale aanvoer- en afvoerroute van het hele peilbesluitgebied langs de A27, maar ook Groenekan, Hollandsche Rading en Fort Blauwkapel liggen (deels) in het peilgebied. Het peil hier blijft onveranderd op 0,55 m t.o.v. NAP (vast). Het gebied is erg complex en dit peil past het beste bij de functie ervan en de mix van landgebruik (landbouw, bebouwing en infrastructuur).

Ook in het naastgelegen MTD_028, bij Achterwetering, verandert er niets. Het peil uit het vorige peilbesluit past goed bij het gebied en is naar tevredenheid van gebruikers van het gebied. Het waterpeil blijft daarom 0,20 m t.o.v. NAP (zomer) / 0,10 m t.o.v. NAP (winter). Landgoed Persijn stond in het vorige peilbesluit nog ingetekend als zelfstandig peilgebied. In dit peilbesluit wordt het opgenomen als peilafwijking (zie alinea 5.7), omdat het waterpeil hier niet beheerd wordt door het waterschap.

Ten zuiden van Achterwetering ligt MTD_025. Het waterpeil van het peilbesluit uit 2008 bleek te laag en is het in de loop der jaren al verhoogd. Om het risico op oeverafkalving te verminderen wordt het verschil tussen zomer- en winterpeil verkleind. Daarom wordt het waterpeil in dit gebied 0,15 m t.o.v. NAP (zomer) en 0,05 m t.o.v. NAP (winter).

In MTD_010, tussen de Groene Vaart en de Koningin Wilhelminaweg verandert helemaal niets als je kijkt naar de langjarige praktijksituatie. Die is wel anders dan in het vorige peilbesluit was vastgelegd. Daarin stond een hoger waterpeil opgenomen van 0,25 m t.o.v. NAP. Dat is hoger dan gewenst; daarom is het peil al jaren 0,10 m t.o.v. NAP. Omdat er geen aanvoer van water naar dit gebied mogelijk is wordt in dit peilbesluit gekozen voor een bovenpeil als beheertype in plaats van het vaste peil dat op

de kaart stond. Er verandert buiten niets aan het beheer, maar de papieren werkelijkheid sluit voortaan beter aan bij de praktijksituatie.

Ten westen van De Bilt, rond Blauwkapel, Fort Voordorp en de Hooge Kampse Plas, verandert er in de praktijk niets: de praktijksituatie wordt nu formeel vastgelegd in dit peilbesluit. Ten opzichte van het vorige peilbesluit zijn er hier en daar kleine veranderingen.

In MTD_006 en MTD_009 blijft het peil zoals in het peilbesluit van 2008 was vastgelegd. Die peilen zijn nog passend bij het landgebruik en er zijn geen tot overlast of klachten. Daarom verandert er in deze gebieden niets. De Hooge Kampse Plas stond in het vorige peilbesluit nog ingetekend als zelfstandig peilgebied. In dit peilbesluit wordt hij opgenomen als peilafwijking (zie alinea 5.7), omdat het waterpeil hier niet beheerd wordt door het waterschap. MTD_035 is in dit peilbesluit een nieuw peilgebied. Het gaat hier om een administratieve correctie door betere gegevens. Vroeger werd gedacht dat het gebied een open verbinding had met MTD_009, maar dit blijkt niet zo te zijn. Het kwelgebied wordt op een hoogte van 0,70 m t.o.v. NAP gehouden, voor het via een sifon naar MTD_009 stroomt.

MTD_007 en MTD_019 hadden in het vigerende peilbesluit een strak type peilbeheer van respectievelijk een vast peil en een zomer- en winterpeil. Maar deze gebieden worden voornamelijk door kwel en regenwater gevoed. Daarom is een bovenpeil logischer. Het waterpeil kan niet boven de stuw uit komen, maar kan wel uitzakken in droge tijden. In MTD_007 verandert alleen het peilbeheertype, niet het peilniveau zelf. In MTD_019 wordt het voormalige zomerpeilniveau het nieuwe bovenpeil. Het gaat in beide gevallen om een andere manier om de buitensituatie vast te leggen, in de praktijk verandert er niets.

5.4 Veen

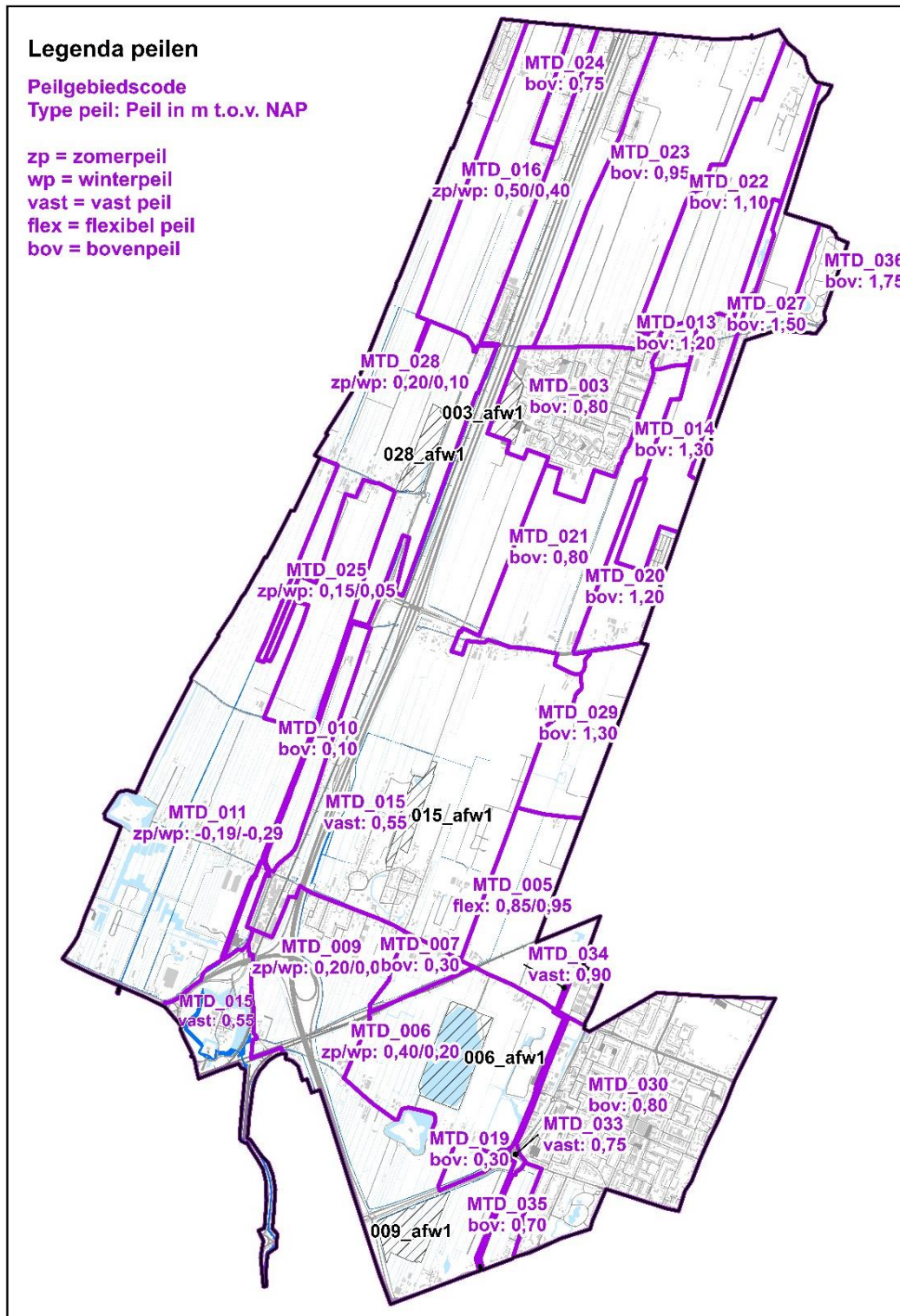
Een aantal peilgebieden heeft een veenbodem. Het veenpakket is erg dun, bijna overal minder dan 1 meter. Het gebied heeft te maken met bodemdaling en veenoxidatie. Bij het oxideren van veen komt CO₂ vrij (zie ook hoofdstuk 6.4).

Het waterschap heeft de ambitie om de bodemdaling in veengebieden in 2030 met 50% te remmen. Bodemdaling is een maatschappelijk opgave, waarbij iedereen een eigen verantwoordelijk heeft. In de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn uitgangspunten vastgesteld hoe het waterschap invulling geeft aan deze ambitie.

Een van de manieren om bodemdaling in veengebieden tegen te gaan is het verhogen van het oppervlaktewater. Het oppervlaktewaterpeil in MTD_011 zorgde voor een grotere drooglegging dan we nastreven in het veengebied. Daarnaast leidde het grote verschil tussen het zomer- en winterpeil tot overlast in het gebied. In dit peilbesluit verhogen we daarom het waterpeil in het zomerhalfjaar met 1 cm en in de winter met 11 cm. Hierdoor wordt de drooglegging in het veengebied gemiddeld 44 cm in de zomer, 54 cm in de winter.

5.5 Voorgesteld peilbesluit

Op basis van de bovenstaande afwegingen worden in dit peilbesluit de verschillende peilgebieden met het peil(beheer) vastgelegd. In Figuur 11 staan de peilgebieden met de begrenzing, het oppervlaktewaterpeil en het type peilbeheer. Meer details, zoals gemalen, stuwen, inlaten en peilschalen staan op de officiële peilbesluitkaart.

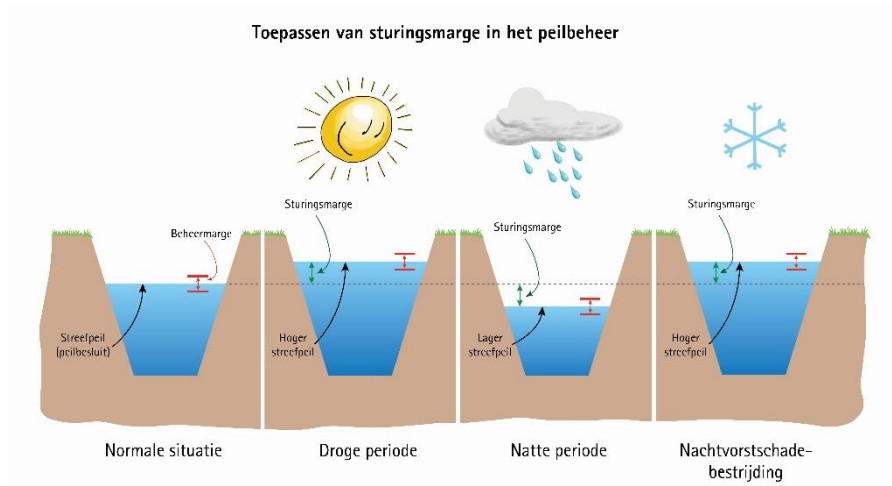
Figuur 11 Versimpelde peilbesluitkaart met peilgebieden en peil(beheer). Kijk voor een gedetailleerdere versie naar de officiële peilbesluitkaart op A0-formaat

Het waterschap zal een nieuw peilbesluit nemen als daar aanleiding toe is. Jaarlijks toetst het waterschap of het vigerend peilbesluit nog passend is voor de omstandigheden in het gebied en of het nog aansluit bij het beleid van het waterschap.

Marges

In een peilbesluit zijn ook marges opgenomen ten opzichte van het streefpeil (zie Figuur 12):

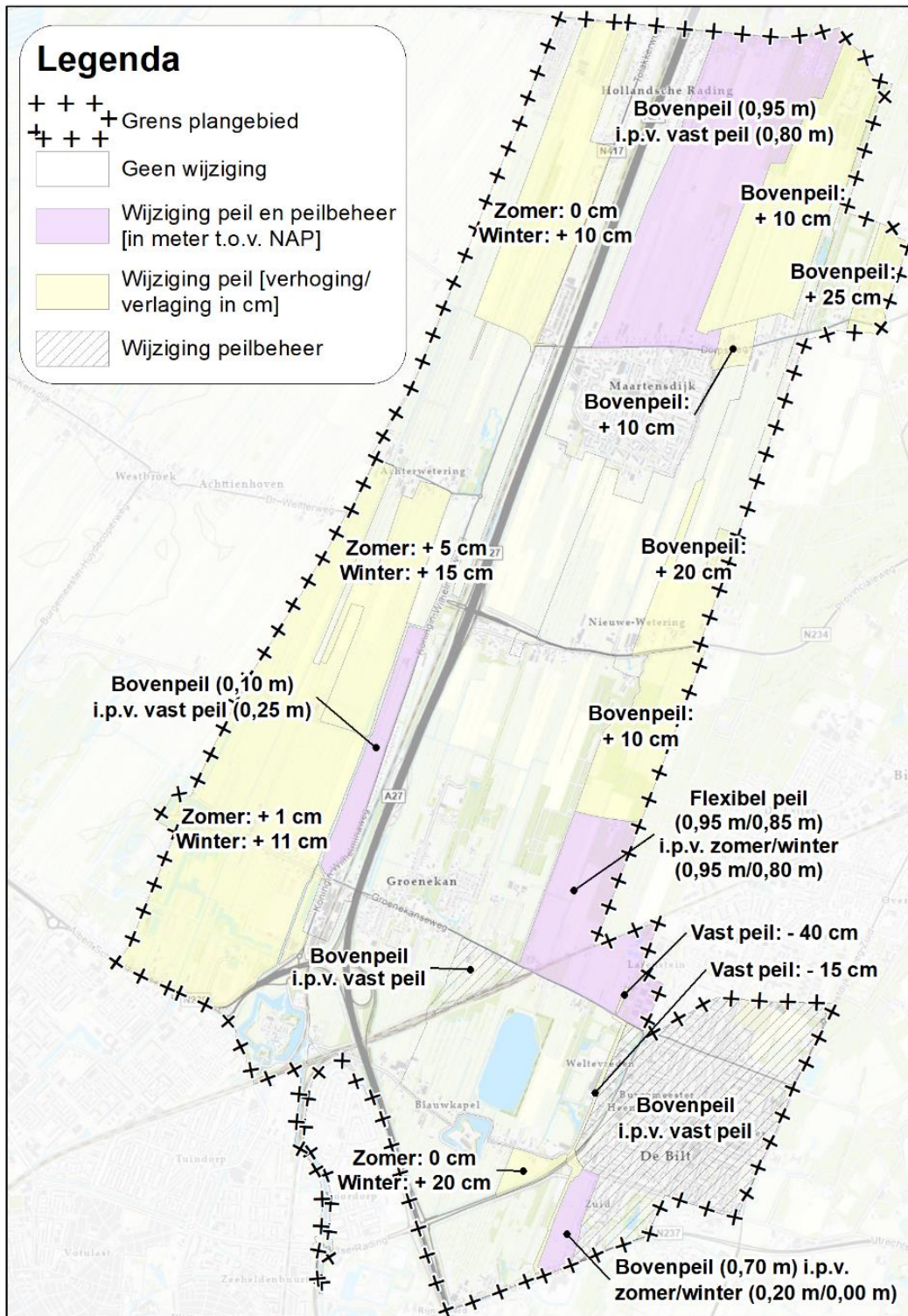
- De beheermarge in dit peilbesluit is 5 cm. Dit betekent dat het peil 5 cm boven en onder het vastgelegde peilbesluit kan schommelen. Deze beheermarge is noodzakelijk omdat onder andere door weersomstandigheden en het in- en uitlaten van water het oppervlaktewaterpeil kan schommelen.
- De sturingsmarge in dit peilbesluit is 10 cm. Dit betekent dat in droge periodes het peil maximaal 10 cm verhoogd kan worden. Ook kan in natte periodes het peil met maximaal 10 cm verlaagd worden. De sturingsmarges worden alleen ingezet in tijden met langdurige droogte of langdurige wateroverlast.
- Bij calamiteiten en extreem weer kan het dagelijks bestuur besluiten om af te wijken van het peilbesluit. Als dit gebeurt wordt dit doorgegeven aan het gebied.

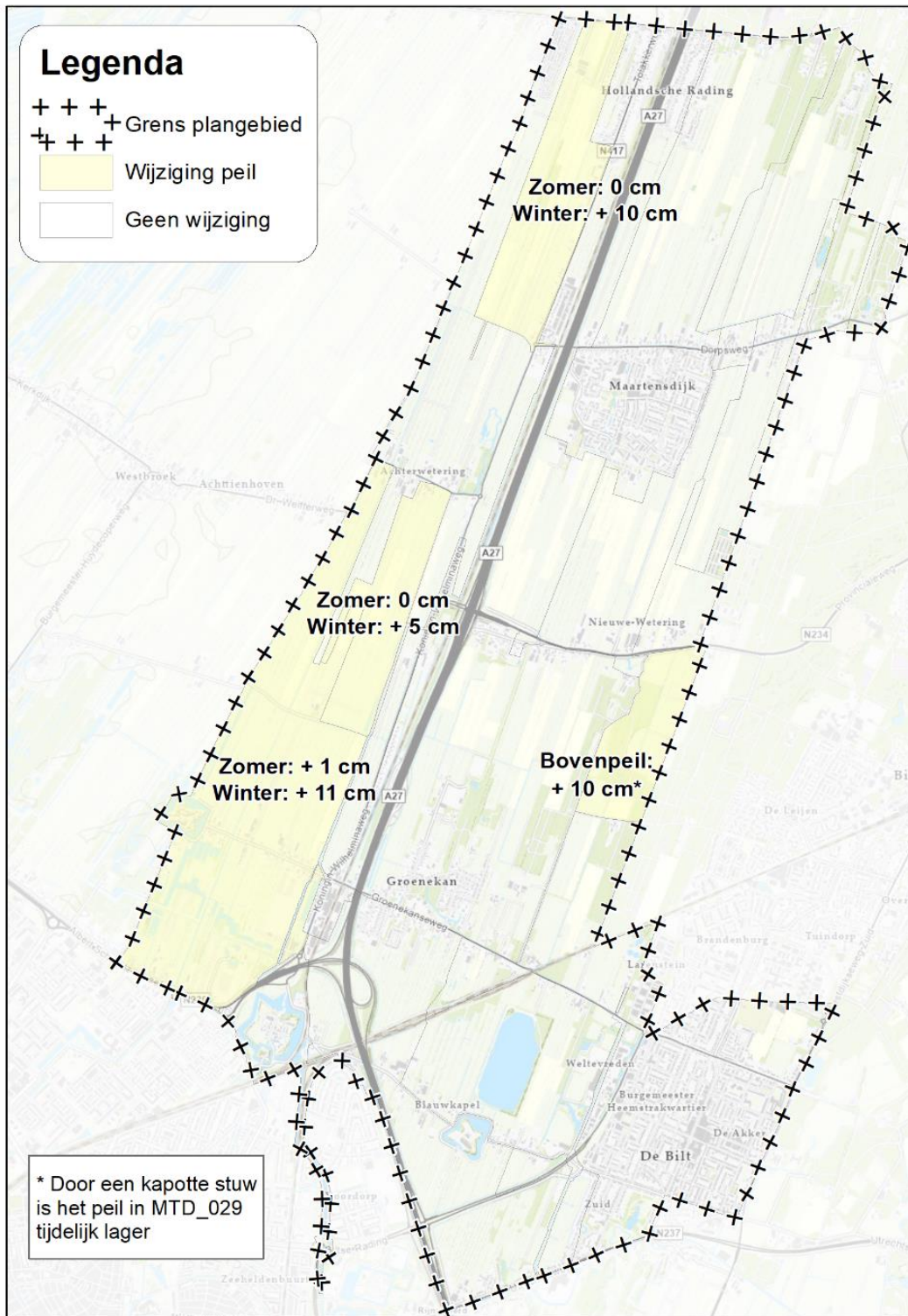
Figuur 12 Toepassen van sturingsmarge in het peilbeheer

5.6 Veranderingen in waterpeil en peilbeheer

Op de peilverschilkaart zijn de veranderingen te zien in het nieuwe waterpeil en peilbeheer in vergelijking met het vigerende peilbesluit (Figuur 13) en met de praktijksituatie (Figuur 14). Een negatief getal betekent dat het waterpeil daalt, een positief getal betekent dat het peil hoger wordt.

Figuur 13 Kaart met de verschillen in waterpeil en peilbeheer tussen het vigerende en het nieuwe peilbesluit

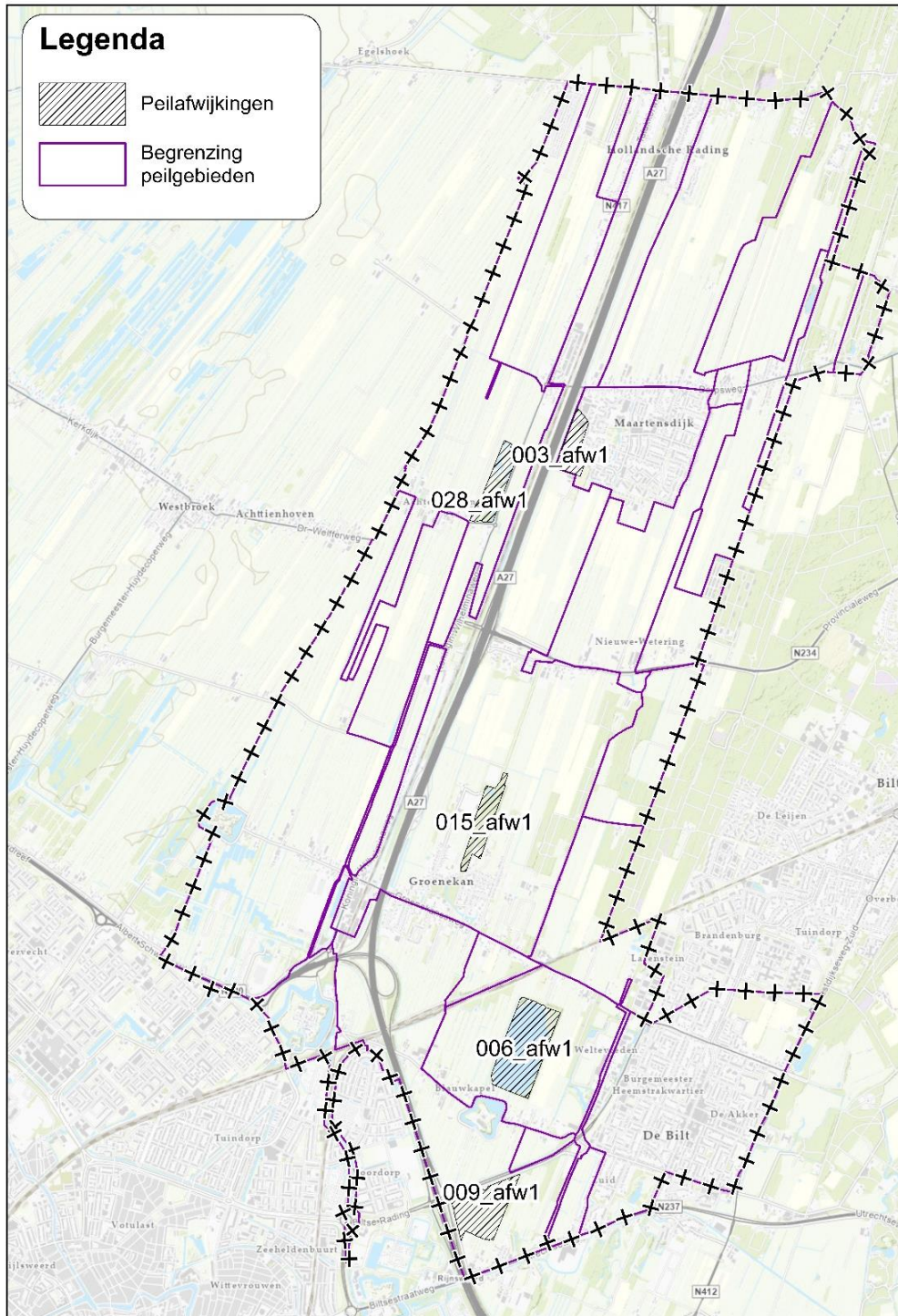
Figuur 14 Kaart met de verschillen in waterpeil en peilbeheer tussen de praktijksituatie en het nieuwe peilbesluit

5.7 Peilafwijkingen

In (kleine) delen van het plangebied wijkt het peil af van het vastgestelde peil van het peilgebied. De waterpeilen op deze plekken worden niet door het waterschap, maar door derden (de eigenaren en/of gebruikers) ingesteld, gehandhaafd en beheerd. Deze gebieden worden aangeduid als peilafwijking. De belanghebbende van de peilafwijking draagt de kosten voor het peilbeheer en het onderhoud van de kunstwerken die nodig zijn voor de peilafwijking (bijv. inlaten, stuwen en overige kunstwerken).

Peilafwijkingen zijn alleen toegestaan als er aan de criteria van het waterschap wordt voldaan en overige belangen niet worden geschaad.

Bij een nieuw peilbesluit worden de bestaande peilafwijkingen (opnieuw) getoetst. Het resultaat van de toetsing van de bestaande peilafwijkingen geeft dat in het nieuwe peilbesluit opnieuw peilafwijkingen worden toegestaan (zie Figuur 15). Het gaat voornamelijk om natuurgebieden met een afwijkend waterpeil, en een onderbemaling bij het sportpark in Maartensdijk. Op de peilbesluitkaart zijn de peilafwijkingen gearceerd weergegeven.

Figuur 15 Kaart met peilafwijkingen in het plangebied

Tabel 1 Overzicht met peilafwijkingen en soort peilafwijking

Code peilafwijking	Ligt in peilgebied	Naam	Bepalingen	Soort peilafwijking
003_afw1	MTD_003	Sportpark Maartensdijk	Peil in beheer van gemeente De Bilt, vast peil 0,40 m t.o.v. NAP	Onderbemaling t.b.v. sportvelden
006_afw1	MTD_006	Hooge Kampse Plas	Peil in eigen beheer, lager dan 0,73 m t.o.v. NAP	Semi-geïsoleerd natuurgebied met overstort
009_afw1	MTD_009	Voorveldse Polder	Conform bepalingen uit vergunning: zomerpeil 0,00 m t.o.v. NAP, winterpeil +0,20 m t.o.v. NAP	Semi-geïsoleerd natuurgebied met uitlaatduiker voor overtollig regenwater
015_afw1	MTD_015	Parkbos Voordaan	Peil in beheer van gemeente De Bilt, lager dan +0,70 m t.o.v. NAP	Semi-geïsoleerd natuurgebied met overstort
028_afw1	MTD_028	Landgoed Persijn	Peil in eigen beheer, lager dan +0,50 m t.o.v. NAP	Semi-geïsoleerd kwelgebied met overstort

6 Effecten van de nieuwe peilen

Bij het opstellen van een peilbesluit kijkt het waterschap naar mogelijke effecten van het waterpeil op het watersysteem en andere water gerelateerde beleidsthema's zoals de waterkwaliteit, klimaatbestendigheid, het remmen van bodemdaling, grondwater, biodiversiteit, waterveiligheid en mogelijke effecten op de omgeving zoals archeologie en cultuurhistorie.

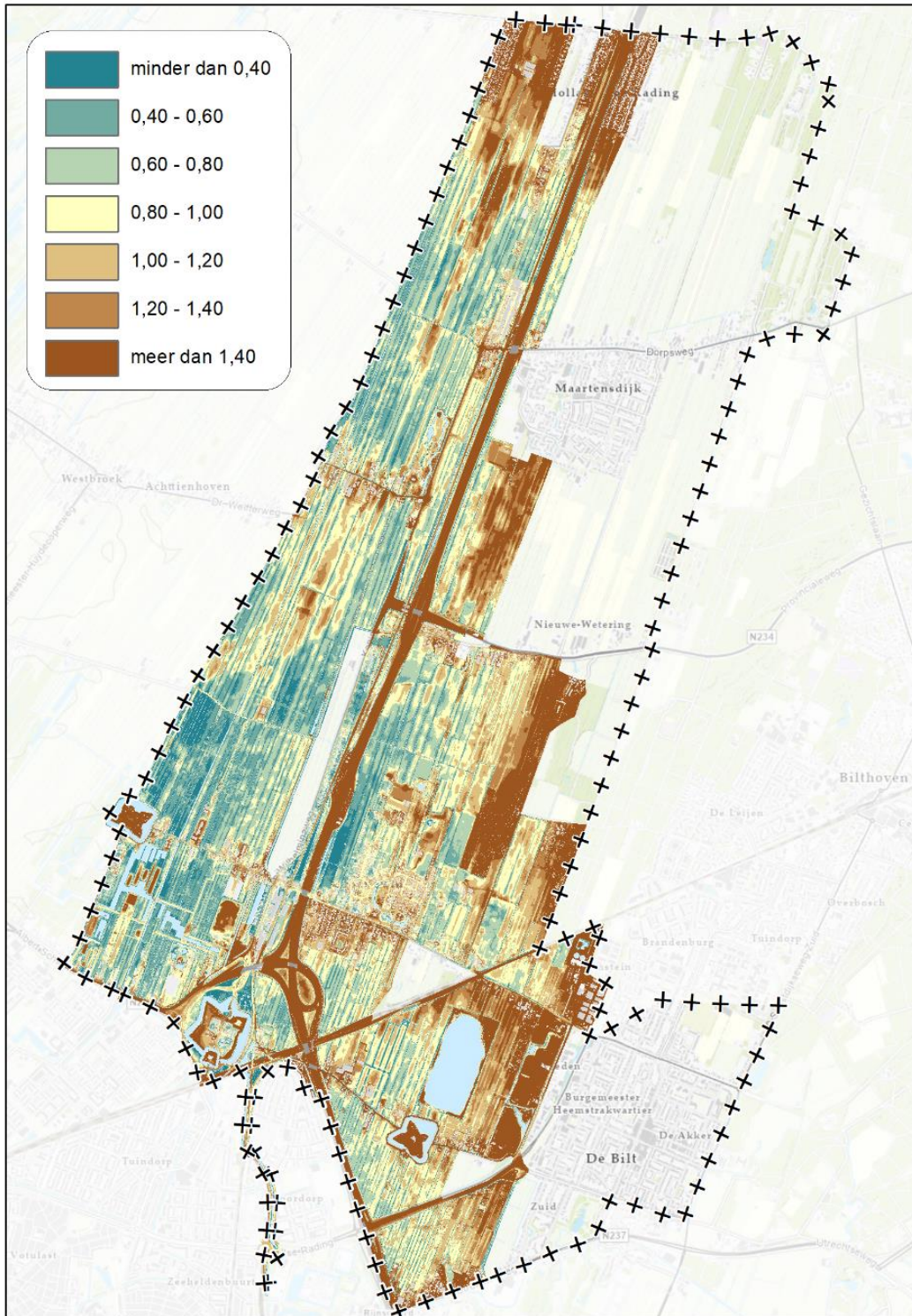
Hieronder worden de effecten van de peilen beschreven.

6.1 Drooglegging

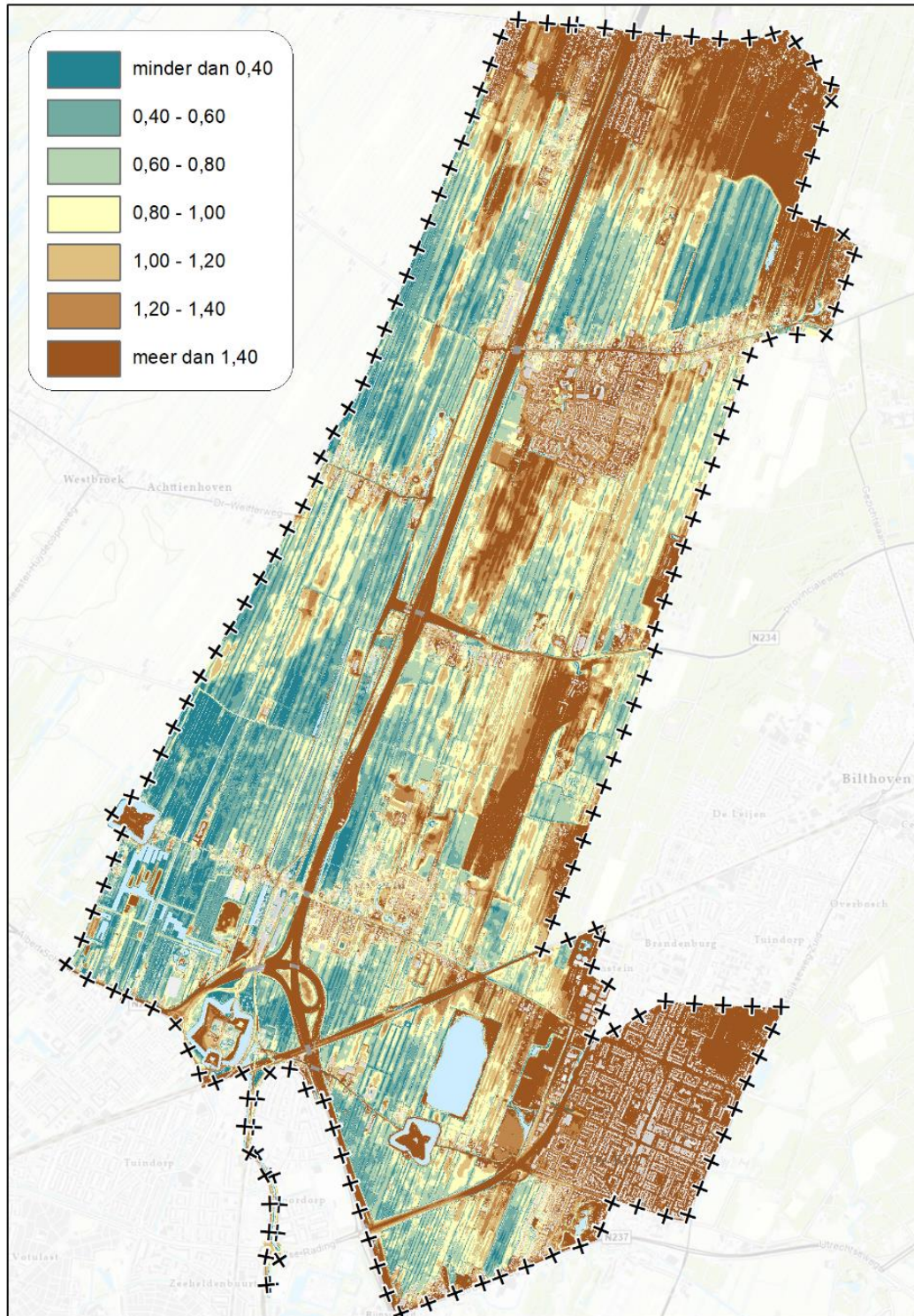
Omdat veel peilgebieden hellend zijn, is het vaak niet mogelijk het peil zo in te stellen dat de drooglegging in het hele gebied aan de normen voldoet. Voor de gebieden die dicht tegen de Utrechtse Heuvelrug aan liggen, is er gekeken naar de gemiddelde drooglegging tot op het punt waar nog invloed uitgeoefend kan worden door middel van het kunstmatig sturen (door stuwen en dammen) van het oppervlaktewaterpeil.

In de meeste peilgebieden sluiten de droogleggingen goed aan bij de gebruiksfuncties in de gebieden en vallen de droogleggingen binnen de normen. Het voorgestelde peil in het veengebied bij Ruigenhoek zorgt voor een passendere drooglegging voor de veengebieden die binnen de huidige beleidsnormen valt (zie ook alinea 6.4). Bij Landgoed Beukenburg gaat het bovenpeil omhoog waardoor een drooglegging ontstaat die beter aansluit bij de huidige functies.

Op Figuur 16 en Figuur 17 zijn de maximale en minimale drooglegging voor het gebied weergegeven met de nieuwe peilen van dit peilbesluit.

Figuur 16 Drooglegging in meters t.o.v. maaiveld bij de minimale peilen (winterpeilen, onderpeilen en vaste peilen). Bij gebieden met een flexibel peil zonder onderpeil is er geen drooglegging weergegeven.

Figuur 17 Drooglegging in meters t.o.v. maaiveld bij de maximale peilen (zomerpeilen, bovenpeilen en vaste peilen)

Voor het berekenen van de drooglegging is gebruik gemaakt van de maaiveldhoogtes uit het meest recente Actueel Hoogtebestand Nederland, het AHN5 (zie ook Figuur 4). Het gebied is voor het AHN5 ingemeten in 2023.

6.2 Grondwater

Hydraulische doorrekeningen laten zien dat de grondwaterstand naar verwachting vrijwel nergens zal veranderen als de peilen uit dit peilbesluit worden ingesteld. Alleen in MTD_011 zal de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) volgens het model met 5 tot 10 cm stijgen. Dit is ook het gewenste effect om bodemdaling en uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) veranderen vrijwel niet. Ook bij Beukenburg wordt een kleine verhoging van de laagste grondwaterstand verwacht als gevolg van het verhogen van de stuw.

De grondwaterstanden worden beïnvloed door verschillende factoren. De waterpeilen van sloten in de buurt spelen een rol, maar neerslag en verdamping hebben een groter effect.

6.3 Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen voor waterkwantiteit die zijn vastgelegd door de provincie. Uit de laatste toetsing (2016) is gebleken dat er knelpunten zitten in MTD_011 en MTD_025. Het is niet zeker of de knelpunten nog steeds aanwezig zijn.

Voor een klein aantal gebieden wordt een kleinere drooglegging in de winter voorgesteld. Dit kan leiden tot minder bergingsmogelijkheden in het watersysteem. Dat kan problemen veroorzaken bij piekbuien. In de meeste peilgebieden zullen de voorgestelde peilen niet tot meer wateroverlast leiden.

Extreem weer

Door klimaatverandering komt extreem weer, zoals hittegolven, hevige buien of droogte, steeds vaker voor. Een van de uitgangspunten van een peilbesluit is dat het nieuwe peilbeheer niet leidt tot meer overstromingen vanuit de sloot. Om zulke overstromingen te voorkomen kunnen in sommige gevallen maatregelen worden genomen, zoals het tijdelijk preventief verlagen van het waterpeil in sloten en het voorbemalen van een gebied. Het waterschap werkt in het Deltaprogramma Zoetwater samen met andere waterbeheerders aan het beperken van de gevolgen van droogte. In extreme situaties worden de calamiteitenplannen in werking gesteld.

In de periode van het najaar 2023 – voorjaar 2024 is veel wateroverlast geweest op de hogere flanken van de Utrechtse Heuvelrug. Deze overlast werd veroorzaakt door hoge grondwaterstanden en is niet gerelateerd aan de slootwaterpeilen.

Nieuw in dit peilbesluit is een sturingsmarge. Die geeft de mogelijkheid om in natte of droge tijden tijdelijk 10 cm van het peilbesluit af te wijken. Dankzij de sturingsmarge kan het waterschap flexibeler omgaan met het waterpeil in tijden van langdurige droogte of langdurige wateroverlast. Als het erg nat is kan het waterpeil met 10 cm worden verlaagd, in tijden van droogte kan het waterpeil tot 10 cm worden verhoogd t.o.v. het peilbesluit.

Transitie op de flanken van de Heuvelrug

Samen met gemeenten, de provincie, het drinkwaterbedrijf en andere partijen wordt gewerkt aan maatregelen om het watersysteem op de Heuvelrug te herstellen en toekomstbestendig te maken. Daarbij gaat het om omgaan met extreme droogte, zoals in 2018 en 2020, maar ook met extreem natte situaties zoals in 2024. Zie voor meer informatie de Visie en Handelingsperspectief Toekomstbestendig Watersysteem van het waterschap.

6.4 Bodemdaling en broeikasgassen

Het zuidwestelijke deel van het plangebied heeft een veenbodem. Veenoxidatie en daarmee de uitstoot van broeikasgassen kunnen onder andere worden verminderd door de drooglegging te verkleinen. De peilen uit het peilbesluit zorgen voor een verminderde bodemdaling ten opzichte van een aantal jaar geleden, doordat de drooglegging in dit veengebied kleiner is dan vroeger. In peilgebied

MTD_011 wordt de drooglegging voor het veengebied in de zomerperiode 44 cm, in de winter 54. Het sluit daarmee aan bij de normen uit de Beleidsnota Peilbeheer 2019. Grondwatermodellen laten zien dat dit leidt tot een verhoging van de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) in dit gebied. Zie ook alinea 6.2 (effecten van de nieuwe peilen op het grondwater).

Er zijn verschillende methodes voor het berekenen van de broeikasgasemissies op basis van de grondwaterstand of de bodemdaling. De methodes zijn momenteel nog niet geschikt om toe te passen op kleinere gebieden, zoals het veengebied in MTD_011, vanwege het detailniveau en de vele onzekerheden.

Bodemdaling en de uitstoot van broeikasgassen in veengebied

Door veenoxidatie treedt bodemdaling op en komen uit de bodem de broeikasgassen koolstofdioxide (CO₂) en lachgas (N₂O) vrij. Veenoxidatie treedt op als veen blootgesteld wordt aan zuurstof. In het algemeen geldt: hoe lager het grondwaterpeil, hoe meer veen oxideert en hoe meer CO₂ vrijkomt. Andere factoren die de CO₂-uitstoot beïnvloeden zijn onder andere het landgebruik en het bemesten. Bij te hoge grondwaterstanden kan door de afbraak van organisch materiaal ook meer methaan (CH₄) vrijkomen. En onder natte omstandigheden kunnen door biologische processen ook meer lachgasemissies ontstaan. Methaan en lachgas zijn sterkere broeikasgassen dan CO₂. Om de broeikasemissies te beperken moeten de grondwaterstanden dus niet te laag en niet te hoog zijn.

6.5 Waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit

Flexibel peilbeheer is afgewogen voor alle peilgebieden. In gebieden met veel bebouwing en infrastructuur is dat niet wenselijk, maar in zes peilgebieden (MTD_005, MTD_007, MTD_010, MTD_023, MTD_030 en MTD_035) verandert het peilbeheer naar een type dat relatief natuurlijk kan fluctueren. Verder zijn de verschillen tussen het tegennatuurlijke zomer- en winterpeil minder groot geworden in MTD_011, MTD_016 en MTD_025. Het winterpeil wordt daar verhoogd ten opzichte van het vorige peilbesluit. Een kleiner verschil tussen zomer- en winterpeil is beter voor de ecologie in deze peilgebieden.

Peilbeheer en waterkwaliteit

Het peilbeheer beïnvloedt niet alleen de hoeveelheid water in een gebied, maar ook de waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit. Het type peilbeheer bepaalt bijvoorbeeld hoeveel inlaatwater nodig is. De keuze van het type peilbeheer moet hierop afgestemd zijn. Waterkwaliteit en ecologie hebben daarom een volwaardige plaats binnen deze afweging. Flexibel peilbeheer kan bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage leveren, omdat dit het inlaten van gebiedsvreemd water (indien gewenst) kan beperken en daarmee bijdraagt aan een hogere ecologische kwaliteit.

6.6 Weidevogels

In het plangebied zijn geen gebieden aangewezen als weidevogelbeschermingsgebied, of in het kader van bijvoorbeeld het Aanvalsplan Grutto. Wel liggen er beheerpakketten vanuit het Natuurbeheerplan van de Provincie Utrecht in delen in het plangebied.

In een aantal peilgebieden met een seizoensgebonden peilbeheer worden de winterpeilen verhoogd, zodat het verschil tussen het zomer- en het winterpeil kleiner wordt. De hogere peilen in de winter zorgen ervoor dat het gebied relatief natter kan zijn als het voorjaar begint. Dat is gunstiger voor de weidevogels. Foeragerende en broedende weidevogels, die de voorkeur geven aan vochtige of nattere graslanden, kunnen hiervan profiteren.

Weidevogels en peilbeheer

Weidevogels zijn vogelsoorten die in graslanden broeden, zoals de kievit, de grutto, de tureluur en de scholekster. De populaties van deze vogelsoorten zijn de afgelopen decennia fors afgenomen. Over het algemeen hebben foeragerende (maart) en broedende (april) weidevogels een voorkeur voor vochtige

tot natte graslanden. Het waterschap ondersteunt andere overheden en (agrarische) natuurverenigingen die maatregelen nemen voor de bescherming van de weidevogels. Waar dit gewenst is, kan het waterschap een hoger waterpeil vaststellen. Een hoger slootpeil leidt tot een hogere grondwaterstand in de percelen, weidevogels profiteren hiervan. Belangrijk daarbij is dat waterpeil en graslandbeheer sterk aan elkaar zijn gekoppeld.

6.7 Waterveiligheid

Om het gebied te beschermen tegen overstromingen zijn regionale waterkeringen aangewezen. Met de in dit peilbesluit voorgestelde peilen en peilbeheer worden er geen nadelige effecten voor de waterveiligheid verwacht.

Stabiliteit waterkeringen

De stabiliteit van een waterkering is mede afhankelijk van het grondwaterprofiel in de kering. Dit profiel wordt bepaald door onder andere de grondsoort waaruit de kering bestaat, het profiel van de kering, de neerslag en verdamping op dat moment, maar ook door de drainagebasis. De drainagebasis is doorgaans de dichtstbijzijnde watergang, met het daarin gehanteerde peil. Veranderingen aan de locatie van de watergang of het gevoerde peil kunnen leiden tot een ander grondwaterprofiel in de kering en daarmee tot een (mogelijk ongewenste) verandering van de stabiliteit. Daarnaast heeft het waterpeil in een watergang direct invloed op de belasting van een aangrenzende waterkering, zoals in het geval van een boezemwater waarlangs een regionale kering ligt.

6.8 Cultuurhistorie en archeologie

Op de Indicatieve Kaart Archeologische waarden (2008) is te zien dat er in een groot deel van het gebied een hoge trefkans is op archeologische waarden. Het gaat vooral om de het noorden en oosten van het gebied, maar ook ten zuiden van Maartensdijk en Achterwetering. De Waterlinieforten en -verdedigingsbouwwerken en landgoederen Eyckenstein zijn geregistreerd als Rijksmonument. Op de Archeologische Monumentenkaart (2014) staan de dorpskern van Maartensdijk, Fort Blauwkapel en het Kooidijkgebied. Uitgangspunt is dat de archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem moeten worden bewaard en behouden. Ook wordt er bij peilafwegingen rekening gehouden met de houten funderingen van oude gebouwen.

In dit peilbesluit worden de waterpeilen verhoogd of blijft het onveranderd ten opzichte van de langjarige praktijksituatie. Daarom worden geen negatieve gevolgen voor bodemschatten verwacht. Doordat in een aantal agrarische gebieden het winterpeil wordt verhoogd, kan de grondwaterstand lokaal stijgen. De kans is daardoor kleiner dat op die locaties voorwerpen droog komen te liggen als het grondwaterniveau in perioden van droogte uitzakt.

Archeologie en de grondwaterstand

Archeologische vindplaatsen in vochtige bodems, bijvoorbeeld resten van historische nederzettingen, bevatten veel kwetsbaar materiaal. (Grond)water beschermt organische materialen, zoals hout en skeletten. Als ze onder water staan, kan er geen zuurstof bij komen. Zodra er wel zuurstof bij komt, vergaan ze. Als de archeologische resten dus dicht bij de oppervlakte liggen, kan een verhoging van het waterpeil ertoe leiden dat ze vergaan.

6.9 Recreatie

Er zijn veel mogelijkheden voor recreatie in het plangebied. De voorgestelde peilen hebben geen voorziene effecten op de recreatiemogelijkheden. Zo is het plangebied is één plek aangewezen als officiële zwemlocatie: De Kikker aan de Ruigenhoeksedijk, bij Fort Ruigenhoek. De voorgestelde peilwijzigingen hebben geen gevolgen voor de kwaliteit van het zwemwater.

Ten zuidwesten van Fort Ruigenhoek, ligt Paviljoen Forelvijver De Ruigenhoek. Er zijn twee forelvijvers waar mensen kunnen vissen. Deze vijvers liggen geïsoleerd van het oppervlaktewatersysteem en het peilbesluit is niet van invloed op de vijvers.

Hockeyclub Voordaan in Groenekan heeft meerdere velden die met water besproeid worden. Dit water wordt uit de naastgelegen sloot gehaald. De waterpeilen bij de hockeyclub veranderen niet.

Recreatie en peilbeheer

Bij de afweging van het peil houdt het waterschap rekening met de recreatieve functies en/of het recreatieve (mede)gebruik van het water.

6.10 Vaarwegbeheer

In het peilbesluitgebied zijn geen officieel aangewezen vaarwegen.

Vaarwegbeheer en het peilbesluit

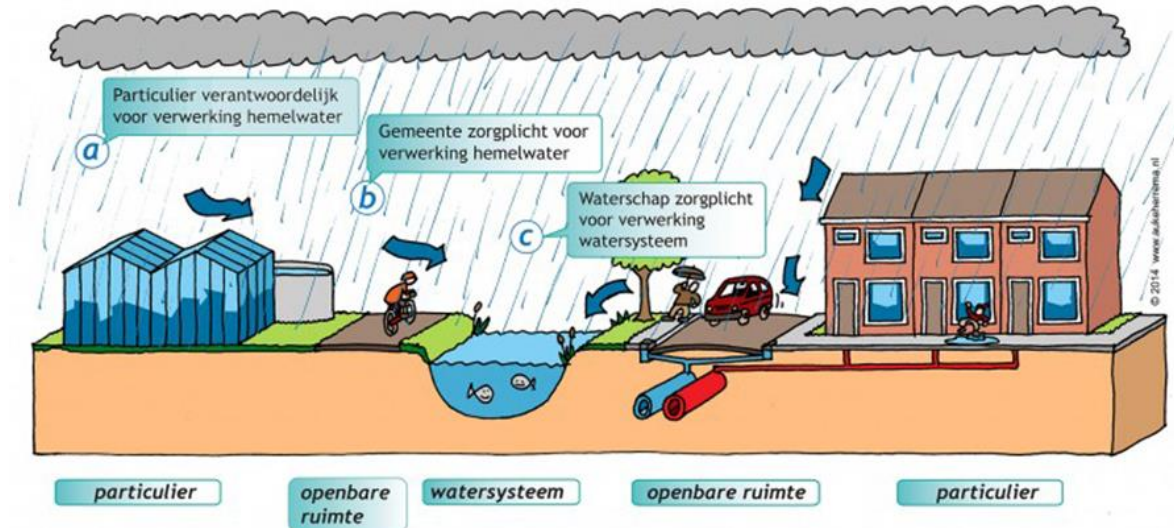
De Waterwet beschouwt het vaarwegbeheer als integraal onderdeel van het watersysteem. In de praktijk van het waterschap gaat het om de vaarwegen in het boezemsysteem die gebruikt worden voor recreatievaart en beroepsvaart. Het waterschap betreft het vaarwegbeheer bij de besluitvorming over het peilbeheer, daar waar het waterschap als vaarwegbeheerder is aangewezen.

Bij een peilafweging worden het vaarprofiel, de brughoogtes en de drempelhoogtes van sluisen meegewogen naast de overige belangen, om een veilige en vlotte doorvaart te kunnen garanderen. Zo nodig wordt daar in het peilbeheer rekening mee gehouden.

7 Verantwoordelijkheden waterbeheer

7.1 Wie doet wat in het waterbeheer?

De verschillende overheden hebben elk hun eigen taak in het waterbeheer: waterschap, gemeente en provincie. Maar ook grondeigenaren hebben een verantwoordelijkheid in het waterbeheer. Elke partij moet zelf maatregelen nemen om problemen op zijn terrein te beperken of te voorkomen. Dit wordt in onderstaande tekening toegelicht.

Figuur 18 Overzicht taken en verantwoordelijkheden waterbeheer

Grondeigenaar

Een grondeigenaar is verantwoordelijk voor het (grond)water op zijn/haar perceel en onder de gebouwen op deze grond. U bent op uw eigen perceel verantwoordelijk voor maatregelen om wateroverlast van regenwater of grondwater te voorkomen. U bent op uw eigen perceel ook verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van waterinfiltratiesystemen.

Bij een peilafwijking is de grondeigenaar of gebruiker verantwoordelijk voor het op peil houden van de sloten binnen de peilafwijking en voor de kunstwerken (inlaat, stuwen, gronddammen, damwanden en pomp) die hiervoor nodig zijn.

Gemeente

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor het grondwaterbeheer in de openbare ruimte (bebouwd gebied) en voor de afvoer van regen- en afvalwater via het riool. Dit betekent dat de gemeente maatregelen moet nemen om structurele grondwaterproblemen in openbaar stedelijk gebied te voorkomen of beperken.

Waterschap

Het waterschap zorgt voor een goede werking van het oppervlaktewatersysteem en voor het op het juiste peil houden van het water in sloten en vaarten. Met behulp van stuwen, sluizen, duikers en gemalen kan water worden afgevoerd, vastgehouden en/of worden binnengelaten.

Provincie

De provincie is verantwoordelijk voor de algemene kaders waarbinnen waterschappen en gemeenten moeten werken en voor de kwaliteit van het grondwater. De provincie gaat ook over het verstrekken en handhaven van vergunningen voor grondwateronttrekkingen zoals drinkwatervoorzieningen, onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar, bodemenergiesystemen en grondwaterbeschermingsgebieden.

7.2 Wat kunt u van het waterschap verwachten?

Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om te voldoen aan het vastgestelde peilbesluit. Om het waterpeil onder alle omstandigheden goed te kunnen sturen, is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor water is en blijft. In natte tijden is opslagruimte (berging) gewenst en in droge tijden is een voorraad nodig, des te meer omdat we door klimaatverandering vaker met extreme situaties te maken krijgen.

Voor melding van een klacht of overlast kunt u terecht op de [website van het waterschap](#). Het kan bijvoorbeeld gaan om een te hoog of te laag waterpeil, afval in het water, problemen met de waterdoorstroming, ondermaats onderhoud van de waterkant of een scheur in de dijk. Voor meldingen zoals water op straat, problemen met de riolering, water in kelders dient u contact op te nemen met de gemeente.

8 Inspraak en informatie

8.1 Inspraak

Het ontwerppeilbesluit heeft van 14 oktober 2024 tot en met 24 november 2024 ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden in deze periode een inspraakreactie (zienswijze) indienen. Er zijn twintig zienswijzen ingediend. Deze hebben niet geleid tot een aanpassing van het ontwerp.

Na de inspraakperiode is het peilbesluit ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur van het waterschap.

8.2 Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden heeft alle zienswijzen verzameld en opgenomen in een inspraakrapport, dat naar de insprekers is verzonden. In het inspraakrapport is aangegeven hoe het waterschap de zienswijzen behandelt.

Het peilbesluit en het inspraakrapport zijn behandeld door de commissie Systeem, Kwaliteit en Keten (SKK) in de vergadering van 30 januari 2025. De vaststelling van het peilbesluit is behandeld door het algemeen bestuur in de vergadering van 19 februari 2025.

8.3 Beroep na vaststelling

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om binnen zes weken na bekendmaking van de vaststelling van het definitieve peilbesluit beroep in te stellen bij de Rechtbank Midden-Nederland in Utrecht, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het peilbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van het peilbesluit.

Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking. Indien beroep is ingesteld, kan daarnaast ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de voorzieningenrechter van dezelfde rechtbank. Daarvoor is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Het beroep en verzoek om een voorlopige voorziening kunnen ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

8.4 Contact en informatie

Voor meer informatie of een inhoudelijke toelichting op het peilbesluit, kunt u contact opnemen met Ben Jonkman, projectleider van het peilbesluit Maartensdijk, via 030 – 209 76 41 of ben.jonkman@hdsr.nl.

Het waterschap informeert u over de voortgang van het peilbesluit via de website en nieuwsbrieven.